Ушбу сонда:
2 «МАҚСАДИМИЗ – ИНСОНЛАРГА НАФ КЕЛТИРИШ»
3 Мардлар қўриқлайди Ватанни. БУРЧГА САДОҚАТ
4 ШАНБА – ДАМ ОЛИШ САҲИФАСИ

ИНСОНГА НАФ КЕЛТИРИШ – ОЛИЙ БАХТ
ГАЗЕТА 1991 ЙИЛ 21 МАРТДАН ЧИҚА БОШЛАГАН

ISHONCH

ЎЗБЕКИСТОН КАСАБА УЮШМАЛАРИ ФЕДЕРАЦИЯСИ ГАЗЕТАСИ

2003 йил 17 май, шанба № 77 (1502)

СЕШАНБА, ЧОРШАНБА, ЖУМА ВА ШАНБА КУНЛАРИ ЧИҚАДИ

Ўзбекистон Республикаси Президентининг
ФАРМОНИ

Б.АБДУРАИМОВГА «ЎЗБЕКИСТОН ИФТИХОРИ» ФАХРИЙ УНВОНИ БЕРИШ ТЎҒРИСИДА

Миллий спортимизни ривожлантириш, ўзбек футболининг шуҳратини юксалтириш, иқтидорли ёшларни тарбиялашдаги кўп йиллик самарали хизматлари учун ҳамда туғилган кунининг олтмиш йиллиги муносабати билан Берадар Абдураимовга «Ўзбекистон ифтихори» фахрий унвони берилсин.

Ўзбекистон Республикаси Президенти **И.КАРИМОВ**

Тошкент шаҳри,
2003 йил 16 май

Яхши ишлаб, яхши яшаётганлар

Наманган шаҳридан йигирма чақиримча юрмасингиздан ўнг тарафда, адирликлар қўлтиғида Эски ер сув омбори чайқалиб ётади. Куз ва қиш ойларида сув омбори шунчалик кенгайиб кетадики, гўё денгизни эслатади. Ойнадек ёйилиб ётган кўкимтир оби-ҳаёт узра турли сув қушлари ғужғон ўйнайди. Чап ёқда эса чўққилари булутлардан салла ўраган Ўнғор ҳамда Бўспу тоғлари ястанган.

САНГИСТОН БАҲОРИ

ёки Янгиқўрғоннинг биринчи фермери ниятлари

Ана шу адирликлар елкаси узра қурилган ва туманнинг тоғли қишлоқларини шаҳарга анча яқинлаштирган дала йўлидан борарканмиз, ер бетини гиламдек қоплаган майсалар, ғир-ғир эсаётган майин шабадада денгиз тўлқинидек оҳиста чайқалади.

– Қандай гўзал манзара, - дейман табиатнинг чексиз чиройига мафтун бўлиб.

– Инсон меҳнати билан яралган-да, бу гўзаллик, - дейди шеригим.

–Айтгандай, Доли Сатторов номидаги жамоа хўжалигига қарайдими бу далалар?

– Хўжаликларники қолмади ҳисоб, ҳаммаси хусусийлашиб кетди. Бу экин майдонларининг аксарияти фермерники. – Кейин шеригим қўшиб қўйди. – Биз турган бу ерлар Деҳқонбой Болтабоев деган фермерники. Балки танирсиз, узоқ йиллар хўжалик раҳбари бўлиб ишлаган. Туманимизда биринчи бўлиб фермерликни бошлаб берган ҳам шу киши...

Деҳқонбойнинг болалиги мана шу адирликлар узра мол-қўй боқиб ўтди. Ўқувчилик йилларида эса ўқишдан сал бўш вақт топсаки, ота-онасига ёрдамлашиш учун бригада даласига қараб чопар, ғўза ўташдан тортиб пахта теришгача кўмаклашарди. Ерга нисбатан муҳаббат уни Тошкент қишлоқ хўжалик олийгоҳига етаклади. Олий ўқув юртини битиргач дастлаб агроном, сўнгра раис ўринбосари вазифаларида фаолият кўрсатди. Унинг деҳқончиликни пухта билишидан ташқари ташкилотчилигини инобатга олишиб дастлаб «Гулшан», кейинроқ ўзи туғилиб ўсган Доли Сатторов номли жамоа хўжалиги раислигига тайинлашди. Д.Болтабоев раҳбарлигида роитда деҳқончилик қилиш усулларини такомиллаштирди. Шу билан бир қаторда тармоқни кенгайтирди, чорвачилик фермасини ташкил этди. Зеро, бу даврга келиб экин майдонлари 20 гектардан ошиб кетган эди. Бинобарин, ғалла ва маккажўхоридан чиққан сомон, ишлаб чиқариш тараққий этди, қишлоқлар ободонлашди. Экинзорларга туташ адирликлардан ўнлаб гектар дашт ўзлаштирилди.

Ўзи туғилиб ўсган хўжаликка ўн йилдан зиёд раислик қилган Д.Болтабоев туман раҳбарлигига ариза берди.

– Нега бундай қиляпсиз? - сўрашди ҳайрон бўлишиб. –Бир чиройли ишлаб турибсиз, режалар бажарилаяпти. Ҳеч ким шу пайтгача устингиздан шикоят қилиб келмаган.

– Сизларга раҳмат, - деди ўшанда Деҳқонбой ака. – Қўлдан келганича ишладик. Энди ёш ўтиб қолди. Кейинги вақтда соғлигимнинг мазаси қочяпти. Ёшлар ишласин!

Ҳақиқатан ҳам сўнгги йилларда Деҳқонбой аканинг соғлиги «иш кўрсатаётган», ботбот ётиб қолар, сал нарсага қон босими кўтариларди. Турли касалхоналарда муолажа олиб, оёққа турган Д.Болтабоевни 1991 йилнинг эрта баҳорида Сангистон адирлигида бекор ётган 10 гектар майдонни ўзлаштириб, деҳқончилик қилиш учун рухсат этишларини сўради. Унинг илтимосини қондиришди.

Оқсоқол бекорга овора бўлаяпсиз, ахир, бу ерда зоғ учмаган. Яралганидан бери сув кўрмаган. Меҳнатингиз бекор кетади, деганлар ҳам топилди. Бироқ Деҳқонбой ака иккиланмади. Ўғил-қизлари отанинг ёнига киришди. Даштни ҳам ўз пулига ўзлаштирди. Насос ўрнатиб, бир ярим чақиримдан қувурлар ёрдамида сув тортиб келтирди. 5 гектар ерга пахта, 5 гектар майдонга ғалла экди. Сарфланган меҳнат бекор кетмади. Кейинги йилда тағин 4 гектар ер ўзлаштирди. Хуллас, Д.Болтабоевнинг фермер сифатида фаолият кўрсатган ҳар бир йил ўзига хос из қолдирди. Кам сув шахашак бу борада қўл келди. 1998 йилда ёрдамчи хўжалик орқали давлатга ғалла ва пахтадан ташқари 11 тонна гўшт ҳам сотилди. Ўша йилда Деҳқонбой ака Наманган вилояти фермерлари орасида уюштирилган кўрик-танловда ғолиб деб топилди. Мамлакат миқёсида эса учинчи ўринни эгаллади.

Ҳаёт гуллар тўшалган пойандоз эмас, деганларидек, навбатдаги йил учун янада юксакроқ режаларни кўзлаб юрган Д.Болтабоевнинг соғлиги яна панд берди. Шифокорлар ўрнидан қимирламай ётишини маслаҳат бердилар. Яхшики, ўғли Содиқжон жонига оро кирди ва отаснинг ишини давом эттира бошлади. Анча муддат даволангач, 2001 йил бошларида тағин қадрдон даласи сари йўл олди.

Шу кунларда Сангистон адирликларига бориб қолсангиз, бел баробар ғаллазорларни, ер бетини қоплаган ғўза майдонларини кўриб кўзингиз қувонади. Раҳимжон Сулаймонов, Баҳромжон Сулаймонов, Жамолиддин Қосимов, Содиқжон Болтабоев сингари ўн тўрт сувчи-ю механизатор манглай тери билан мўл ҳосил етиштирмоқда. Деҳқонбой ака бошлиқ жамоанинг мақсади — Сангистон адирликларини яшнатиш, уни пахта қайнар, ғаллага кон хазинага айлантириш. Бу йил эса ғалладан камида 45 центнердан, пахтадан эса 30 центнердан ҳосил етиштириш ниятида меҳнат қилишмоқда.

– Мақсадим — адирлик бағрида 5 гектар боғ яратиш, ишловчилар учун Сангистон номи билан маҳалла бунёд этиш, - дейди Деҳқонбой ака.

Обиджон ЖУМАНАЗАРОВ,
«Ишонч» мухбири

АҲОЛИГА ХИЗМАТ ҚИЛАДИ

Самарқанд шаҳридаги Олтин аср маҳалласида Маҳалла маркази иш бошлади. Марказ «Самарқанд вилоятгўштсутсавдо» ташкилоти кўмаги ва ҳашар йўли билан бунёд этилди.

- Бино замонавий услубда барпо этилди, - дейди Темирйўл туман ҳокимининг ўринбосари В.Чаққонов. - Бу ерда маданий-маиший хизмат кўрсатиш шохобчалари, милиция таянч пунктидан ташқари турли тадбирларни ўтказиш учун мажлислар зали ҳам мавжуд.

«Умид ниҳоллари-2003» ўйинлари кундалиги

БЕЛЛАШУВЛАР ҚИЗҒИН ТУС ОЛМОҚДА

«Умид ниҳоллари-2003» республика ўйинларида жамоа мусобақаларидан кейин шахсий биринчиликлар бошланди. Олимпия захирлари коллежи майдонларида катта теннис ва бадиий гимнастика бўйича қуръа ташлаш ва саралаш мусобақалари бўлиб ўтди. Урганч қишлоқ хўжалиги коллежи «Пахтакор» спорт залида стол тенниси бўйича мусобақалар бошланди. Шовот тумани маиший хизмат коллежида эса шахмат турнирининг иккинчи тури ниҳоясига етди.

Бироқ мусобақаларнинг иккинчи кунида энг қизғин беллашувлар футбол, баскетбол, волейбол ва гандбол майдонларида кузатилди.

«А» ва «С» гуруҳларида «миллионлар ўйини» баҳслари ўтаётган Хонқа тумани стадионида Қорақалпоғистон ва Қашқадарё вилояти ёш футболчилари бир кун аввал наманганликлар ва хоразмликлардан учраган мағлубиятлари аламини сирдарёлик ва фарғоналик тенгқурларидан олиб, ғалаба қозонишди. Наманган терма жамоаси эса 1:0 ҳисобда бухороликларга ютқазиб қўйди.

Боғот туманидаги стадионда ўтказилган «В» гуруҳи ўйинларида Тошкент шаҳри жамоаси Жиззах терма жамоаси устидан ишончли ғалабани қўлга киритди. «Хива» стадиони яшил майдонида Самарқанд ва Навоий жамоалари учрашуви дуранг натижа билан якунланди. Худди шу «Д» гуруҳида пойтахт вилояти футболчилари сурхондарёликлар устидан ғалаба қозонди ва мусобақанинг кейинги босқичига чиқиш имкониятларини мустаҳкамлади.

Урганч қишлоқ ва сув хўжалиги коллежи залида ўтаётган волейболчи қизлар мусобақасида ҳам баҳс қизғин бормоқда. Тошкентлик қизлар билан учрашувда мусобақа мезбонлари куни-кеча сурхондарёликлар устидан қозонган ғалабаларидан руҳланиб, дастлабки икки партияни ютиб олишди. Аммо тажрибали пойтахт жамоаси аввал ҳисобни тенглаштириб, ҳал қилувчи бешинчи партияда ғалаба қозонди. Наманган, Сирдарё, Самарқанд, Жиззах, Навоий вилоятлари жамоалари Қорақалпоғистон, Қашқадарё, Фарғона, Тошкент ва Андижон вилоятлари жамоаларини мағлубиятга учратди.

Урганч қурилиш коллежи спорт залида ўтказилаётган қизлар баскетбол турнирида хоразмликлар кетма-кет зафар қучмоқда. Улар «Умид ниҳоллари-2003»даги иккинчи учрашувда қашқадарёлик қизлар устидан 46:14 ҳисобда устун келди. Бу баҳсларда Тошкент шаҳри, Фарғона, Тошкент, Андижон ва Бухоро вилоятлари жамоаларига ҳам омад кулиб боқди. Улар Сирдарё, Самарқанд, Жиззах, Навоий, Наманган жамоалари устидан ғалаба қозонди.

Хоразмлик баскетболчи йигитлар ҳам ушбу мусобақаларда муваффақиятли қатнашмоқда. Улар сурхондарёлик тенгқурларидан деярли икки баробар (53:27) устун келиб, Ал-Хоразмий номидаги Урганч давлат университети спорт мажмуида ўтаётган турнирдаги пешқадамликларини мустаҳкамлаб олди. Қолган учрашувлар қуйидаги натижалар билан якунланди: Тошкент шаҳри-Тошкент вилояти 90:41; Қашқадарё-Қорақалпоғистон 48:36; Фарғона-Жиззах 82:51; Навоий-Бухоро 45:53; Андижон-Сирдарё 51:32.

Хива махсус спорт интернати ва Урганчдаги олимпия захиралари коллежи майдонларида ўтказилаётган йигитлар ва қизлар ўртасида қўл тўпи бўйича мусобақаларнинг иккинчи куни учрашувлар жуда қизиқарли ўтди. Бу ерда ҳам ҳозирча Хоразм вилояти терма жамоалари пешқадамликни сақлаб турибди.

Енгил атлетика ва сузиш бўйича мусобақалар ҳам давом этмоқда.

(ЎзА)

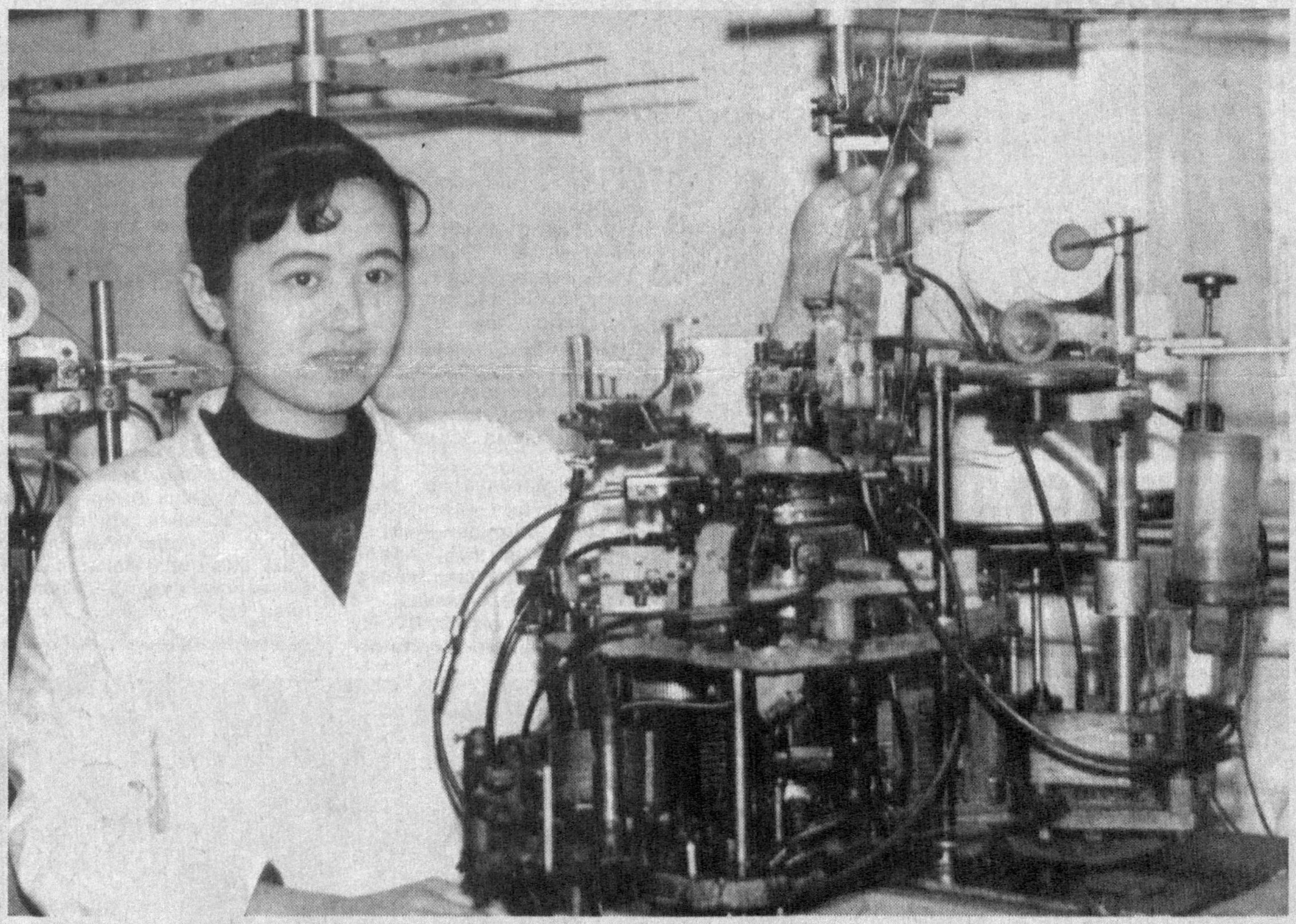

Ҳамза туманидаги «Муҳаммад-Алисавдо» хусусий ишлаб чиқариш фирмаси раҳбари Саидикром Абдуазимов кредит ҳисобидан пайпоқ ишлаб чиқариш ускуналарини сотиб олди. 2002 йилнинг апрел-май ойларида фирма тўлиқ ишга туширилди. Ҳозирги кунда 10 нафар ишчи икки сменада 7-8 хил пайпоқ ишлаб чиқараяпти. Туман тадбиркорлар палатаси томонидан ишбилармонларни қўллаб-қувватлаш учун Чилонзор отчопар буюм бозоридан жой ажратилди. Фирма ишлаб чиқарган маҳсулотларнинг бозори чаққон.

Суратда: илғор ишчи Гўзалхон Ҳамидова

Ғ. ХИДИРОВ олган сурат

ТАЙЁРГАРЛИК «АЪЛО» БАҲОЛАНДИ

Хоразм вилоятида мактаб ўқувчиларининг «Умид ниҳоллари-2003» республика ўйинлари финал босқичининг ўтказилиши муносабати билан Урганчда Ўзбекистон Республикаси Давлат жисмоний тарбия ва спорт қўмитаси ҳайъатининг кўчма йиғилиши бўлиб ўтди. Унда мазкур идоранинг етакчи мутахассислари, мамлакатимизнинг барча вилоятларидаги ҳудудий бўлинмалари раҳбарлари иштирок этди.

Йиғилишда Президентимизнинг Ўзбекистон Республикасида жисмоний тарбия ва спортни янада ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисидаги фармонининг бажарилиши, янги спорт кўкрак нишонлари лойиҳалари, қатор бошқа масалалар муҳокама этилди.

Ҳайъат йиғилишида сўзга чиққанлар Хоразмда оммавий болалар спорт мусобақаларига яхши тайёргарлик кўрилганлигини таъкидлади. Деярли барча мажмуалар, стадионлар, спорт заллари ва мусобақалар ўтаётган бошқа иншоотлар янги қурилган ёки жаҳон андозалари асосида тўлиқ таъмирланган, барча зарур ускуналар билан жиҳозланган.

ЧИМБОЙ КУНГАБОҚАР ЁҒИ

Чимбой туманида қишлоқ хўжалик маҳсулотларини қайта ишловчи «Shimboy davn agro» Ўзбекистон-АҚШ қўшма корхонаси ташкил этилди.

Корхонани «Чимбой агросаноат» ишлаб чиқариш корхонаси ва Американинг «Davnport Continental» компанияси таъсис этди. Низом жамғармаси 75 минг АҚШ доллари миқдоридаги ушбу қўшма корхона кунгабоқар ёғи ишлаб чиқаради.

- Кунгабоқар ёғини бир литрли пластмасса идишларга қадоқлаб чиқарамиз, - дейди «Чимбой агросаноат» ишлаб чиқариш корхонаси директори Саловат Успанов. - Маҳсулотларни Россия ва Қозоғистон давлатларига экспорт қилиш кўзда тутилмоқда.

(ЎзА)

«Ишонч» бонг уради

Кадрлар тайёрлаш Миллий дастури ҳамда «Таълим тўғрисида»ги қонуннинг бажарилиши Ангор туманида кўнгилдагидай олиб борилмаяпти. Туманда ҳатто уч навбатда болаларга таълим берилаётган мактабларнинг борлиги кишини ҳайратга солади.

КЕЧИКАЁТГАН МАОШ

бунинг учун жавобгарлик бор, аммо жавобгар йўқ

Халқ таълими бўлимининг услубхона мудири Холмурод Бегимов билан 12-умумтаълим мактабига кириб борар эканмиз, хаёлимга танаффус экан, деган фикр келди. Холмурод ака эса соатига қараб «ўқитувчи йўқ, шекилли», дея бош чайқади. Маълум бўлишича, 9-11 «б» ҳамда 11 «в» синфларига дарсга кириши шарт бўлган ўқитувчилар турли юмушларни баҳона қилиб ишга чиқишмабди. Қарангки, мактабнинг 1144 нафар ўқувчиси 44 та синфга бўлиниб ўқишар экан. Бироқ, билим даргоҳида атиги 20 та синфхона мавжуд. Ўқитувчилардан бирининг гувоҳлик беришича, синфхоналар етишмаслиги боис 4-синф ўқувчилари учинчи навбатда ўқишаркан. Қиш фаслида эса дарс ўтишга умуман шароит бўлмас, электр энергияси деярли ишламас экан. Мактаб ёнидан табиий газ қувури ўтганига қарамай ўқитувчи ва ўқувчилар учун «зангори олов» ҳамон армонлигича қолмоқда. Синфхоналар етишмаслиги сабаб, тўгараклар иши ҳам номигагина юритиляпти.

Синфхоналарни кўздан кечирганимизда ҳақиқатан ҳам 3 «а», «б», 2 «а», «б» синф ўқувчилари учинчи сменада ўқиши маълум бўлди. Баъзи хоналарда учта синфнинг дарс жадваллари, ўқувчиларнинг исм-шарифлари ёзиб қўйилганлиги бунга гувоҳлик бериб турарди. Бундан ташқари, синфхона линолиумлари йиртиқ, деворларнинг шувоқлари кўчиб кетган. Мактаб маъмурияти 9 йил бурун қурилиши бошланган бино фойдаланишга топширилса, ишлар ўнгланиб кетар, деган илинжда.

Тумандаги «Қорасув» ширкат хўжалиги ҳудудидаги 3-ўрта мактабда эса ўқитувчилар ойлик маошларини ўз вақтида ололмай хуноб. Таълим ва фан ходимлари туман касаба уюшма қўмитаси раиси Ўрозмамат Ҳимматов ҳамроҳлигида мактабга кириб борганимизда, директор Нурхон Файзуллаев бизни хомуш кутиб олди.

– Ўқитувчиларимизни ўз вақтида иш ҳақи билан таъминлаш имконини тополмаяпмиз. Мана қанча вақт ўтдики, март ойи учун 1 миллион 400 минг сўмни ололмаяпмиз. Арзимизни ҳеч ким тингламайди.

Туманда Нурхон Файзуллаевдек додини кимга айтишни билмай юрганлар кўп экан.

– Мен Эргаш Эшалиевман. 29-мактабда директор бўлиб ишлайман. Биз маошларимизни туман халқ таълими бўлимидан оламиз. Лекин турли сабаблар баҳона иш ҳақимизни ўз вақтида ололмаяпмиз. Раҳбарларга учрашавериб чарчадим.

Суҳбатга илмий ишлар бўйича директор ўринбосари Ғойибназар Ойназаров қўшилди:

– Икки ойлик маошимни ололмайман. Қуруқдан-қуруқ уйга боришга ҳам уялар экансан киши.

Мактабгача таълим муассасаларидаги аҳвол бундан ҳам ачинарли.

– «Ғунча» болалар боғчасида ҳамшира бўлиб ишлайман. 10 минг сўм маош оламан. Шуни ҳам вақтида беришмайди. Ўғлим Тошкентда ўқийди. Унга ҳам қарашиб туриш керак. Айни пайтда пулга муҳтожлигим катта, – дейди Бибираҳима Аралова.

Таълим ва фан ходимлари туман касаба уюшма қўмитаси раиси эса бу ачинарли аҳволни шундай изоҳлайди:

– 2001-2003 йиллар учун тузилган жамоа шартномасининг 4-боби меҳнатга ҳақ тўлашга бағишланган. Ҳатто 1-бандда «Тармоқ ходимларига иш ҳақлари аванс ва тўлиқ тарзда ҳар ярим ойда бир марта нақд пул тўлаш йўли билан амалга оширилади. Маъмуриятнинг айби билан ходимларга ҳақ тўлаш белгиланган муддатларга нисбатан кечиккан тақдирда айбдор шахсдан ойлик иш ҳақининг 20 фоизидан 40 фоизигача жарима олиш ва меҳнат шартномасини муддатидан олдин бекор қилишгача бўлган интизомий жазо чоралари қўлланилади» деб ёзиб қўйилган. Афсуски, туман халқ таълими бўлими раҳбарлари ўз зиммаларидаги бу мажбуриятни ҳис қилишмаётир. Шу боис жорий йилнинг 15 апрелида махсус хат билан туман прокурорига мурожаат қилиб, тармоқдаги 2003 йил феврал ойи ҳисобидан 11.928.857 сўм иш ҳақи, 1.833.697 сўм нафақа, март ойи учун 5.080.400 сўм иш ҳақи, 1.632.333 сўм нафақа, 6.282.000 сўм пенсия ва касаллик варақалари пулларидан қарздорликни бартараф қилишда амалий ёрдам сўрадик.

Туман халқ таълими бўлими ҳисобчиси Қосимжон Мародовдан ҳам фикр сўрадик.

– Ростдан ҳам 62 миллион 289 минг сўм феврал-март ойлари учун иш ҳақи, нафақа, пенсия пулларини тўлай олмай турибмиз. Апрел ойи ҳали хаёлимизда ҳам йўқ.

Бош ҳисобчининг фикрини давом эттириб халқ таълими бўлими мудири Йўлдош Эгамбердиев шундай деди:

– Қарздорликни тўлаш учун юқори ташкилотларга ҳам, банк ходимларига ҳам мурожаат қилганимизча йўқ. Чунки кўриб-билиб турибмиз. Нақд пул бугун муаммо. Қолаверса, арз қилаверсак, ёмон отлиқ бўлиб қоламиз.

Кўриниб турибдики, ангорлик муаллимларнинг етакчиси меҳнатга ҳақ тўлашдаги камчиликларни бартараф этиш йўлларини излашдан кўра, «олма туш, оғзимга туш» дея жим туришни афзал биларкан. Зеро, у ўзи таъкидлаганидек, «ёмон отлиқ бўлишдан қўрқади».

Фуқароларнинг конституциявий ҳуқуқ ва манфаатларини таъминлаш, мулкчилик шаклларидан қатъи назар корхона ва ташкилотлар ходимларига иш ҳақи ўз вақтида ва тўлиқ тўланиши шарт. Бу ҳақда Вазирлар Маҳкамасининг «Иш ҳақи вақтида тўланишига доир қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида»ги қарори қабул қилинган. Мазкур қарорда иш ҳақи ўз вақтида тўланмаганлиги учун иш берувчининг моддий жавобгарлигини ошириш чора-тадбирлари белгилаб қўйилган. Ангорлик масъул раҳбарлар эса ойлик маошини вақтида ололмай ҳам моддий, ҳам маънавий жиҳатдан қийналаётган жафокаш муаллимлар олдида негадир ўзларини айбдор сезмаётирлар. Бу ҳақда Сурхондарё вилоят халқ таълими бошқармаси раҳбарлари нима дейишар экан?..

Рустам ДАВЛАТ,
«Ишонч» мухбири

Касаба уюшмалари ва ҳаёт

Касаба уюшмалари зиммасига меҳнаткашларни ижтимоий-иқтисодий ҳамда ҳуқуқий ҳимоялаш, уларни соғломлаштириш каби кўплаб вазифалар юклатилган. Бу юмушлар асосан Ўзбекистон Республикасининг «Касаба уюшмалари, уларнинг ҳуқуқлари ва фаолиятининг кафолатлари тўғрисида»ги қонунда кўрсатилган тартибда олиб борилмоқда. Қорақалпоғистон Республикаси касаба уюшмалари Кенгашининг раиси Соғиндик Ниятуллаев билан бўлган суҳбатимиз ҳам ана шу мавзуда бўлди.

«МАҚСАДИМИЗ – ИНСОНЛАРГА НАФ КЕЛТИРИШ»

—«Инсонга наф келтириш – олий бахт». Бу касаба уюшмаларининг шиоридир. Бу борада Кенгашимиз бир мунча ишларни амалга оширди.

Ўтган йили меҳнаткашлардан кенгашимизга ҳуқуқларини ҳимоя қилишни сўраб 77 та ёзма, 211 та оғзаки мурожаатлар тушди. Уларнинг кўпчилиги ҳуқуқни муҳофаза қилиш органларининг аралашувисиз ижобий ҳал этилди. Масалан, Вазирлар Маҳкамасининг «Иш ҳақининг ўз вақтида тўланишига доир қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида»ги қарори кўпгина жойларда тўлақонли амалга оширилмаётир. Табиийки, биз бунга томошабин бўлиб туролмаймиз. Буни қатъий назоратга олишимиз натижасида меҳнаткашларнинг иш ҳақларини ўз вақтида ундириб беришга эришяпмиз.

— Иш берувчи билан касаба уюшма қўмиталари ўртасида тузилаётган жамоа шартномаларининг бажарилиши қандай аҳволда?

—Жамоа шартномаси ҳуқуқий ҳужжат саналади. Шундай экан, унда ҳар икки томоннинг манфаатлари баравар ҳисобга олиниши лозим. Таъбир жоиз бўлса, бу ҳужжатни меҳнаткашларни ижтимоий ҳимоялаш, уларга қулай иш шароитлари яратиб, саломатликларини муҳофаза қилишда ҳаракатдаги механизм, деб аташ лозим.

Жамоаларда 2001-2003 йиллар учун шартномалар тузилган бўлиб, шу асосда иқтисодий ислоҳотлар амалга ошириляпти. Шу билан бирга шартномаларда аҳолини иш билан таъминлаш, «Бандлик» Дастурини амалга оширишда янги иш ўринларини яратиш, халқ ҳунармандчилигини ривожлантириш, кичик ва ўрта бизнесни рағбатлантириш, шу билан бирга қадриятларимизни улуғлаш сингари қатор масалалар ҳам ўз аксини топган.

Қорақалпоғистон республикасида 1178 та жамоа шартномаси қабул қилинган. Кенгашимиз тасарруфидаги 12 та тармоқ касаба уюшма қўмиталарида ҳам бу юмушлар низом талаблари даражасида олиб борилаётганлиги ижобий самара бераяпти.

—Меҳнатни муҳофаза қилиш борасида олиб борилаётган ишлар ҳақида ҳам қисқача тўхталсангиз.

—Ўтган йили 293 та бошланғич касаба уюшма ташкилотларида меҳнатни муҳофаза қилиш бўйича қилинган юмушлар мутахассисларимиз томонидан ўрганиб чиқилди. Текширишлар ҳали бу борада кўпгина ишларни амалга оширишимиз зарурлигини кўрсатди. Масалан, 4513 та меҳнатни муҳофаза қилиш бўйича низом талаблари бузилган. Касаба уюшмаларининг саъй-ҳаракатлари билан шулардан 3920 таси жойларда бартараф этилди.

Ишлаб чиқаришдаги бахтсиз ҳодисалар оқибатида мурожаат этган 92 нафар кишининг фаолияти ўрганилиб, қонун доирасида чора кўриб чиқилди. Фуқаролик ишлари бўйича судга келтирилган зарарларни қоплаш учун 11 та даъво аризалари киритдик.

— Оролбўйи ҳудуди, деганда биринчи навбатда кишилар кўз ўнгига Қорақалпоғистон Республикасида истиқомат қилаётган кишилар келади. Шундай экан, ишловчилар ва уларнинг фарзандлари саломатликларини муҳофаза қилиш, соғломлаштириш қай йўсинда боряпти?

– Орол дарди ҳозирда умумжаҳон муаммосига айланган. Йилига минглаб тонна тузларнинг заминимиз тупроғига учиб келиши, иқлим шароитининг оғирлиги кишилар ўртасида турли касалликларни келтириб чиқармоқда.

Президентимиз ўз нутқларининг бирида «Қорақалпоғистон Республикаси давлатимиз ва жамиятимиз ҳаётида алоҳида, бошқа минтақалар билан қиёслаб бўлмайдиган ўрин эгаллайди. Шу нуқтаи назардан, нафақат ҳозирги даврни ҳисобга олиб, балки Қорақалпоғистоннинг узоқ келажагини режалаштиришда ҳам биз бу масалага алоҳида аҳамият беришимиз керак» деганларида нақадар ҳақ эдилар.

Кенгаш меҳнаткашлар саломатлигини муҳофаза қилишни ўзларининг бирламчи вазифаларидан, деб тушунишади. Шу боисдан ўтган йили 4643 нафар меҳнаткаш ўз саломатлигини тиклади. Республикамиз учун бу кўрсаткич унчалик катта эмас. Шунинг учун биз ўзимиздаги мавжуд сиҳатгоҳлардан унумли фойдаланишни режалаштиряпмиз. Шифо масканларини тиббий асбоб-ускуналар билан таъминлаш борасида тегишли ташкилотлар билан шартномалар туздик.

5000 минг нафар фарзандларимиз Тошкент, Андижон, Наманган, Фарғона, Самарқанд вилоятларидаги сўлим оромгоҳларда ҳордиқ чиқаришди. Ҳозирги кунда Қорақалпоғистондаги барча болалар оромгоҳларида ёзги мавсумни сермазмун ўтишини таъминлаш борасидаги ишларни бошлаб юбордик. Айниқса, ҳар бир ёш ва ўсмирларни спортнинг бирон тури билан шуғулланишларига замин яратиш учун касаба уюшмалари томонидан тадбирлар ишлаб чиқилмоқда.

Суҳбатдош:
Болтабой ЭРНАФАСОВ,
«Ишонч» мухбири

Ислоҳот одимлари

КЕНГ ВА РАВОН ЙЎЛЛАР
атрофида анвойи гуллар

Маҳаллий қурилиш ашёларидан самарали фойдаланиб, юқори натижаларга эришаётган йўлсозларнинг меҳнати мақтовга лойиқ. «Жарқўрғон хом нефтидан юқори сифатли қоплама тайёрлашнинг Қашқадарё тажрибаси» мамлакатимизда кенг жорий этиляпти.

«Қашқадарёавтойўл» давлат акционерлик бирлашмаси иқтисодий ислоҳотлар йўлидан бориб, ишда юксак самарадорлик ва сифатга эришмоқда. Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси депутати, республикада хизмат кўрсатган қурувчи «Эл-юрт ҳурмати» ордени соҳиби Қурбон Панжиев раҳбарлик қилаётган жамоа тасарруфида 3543 километр автомобил йўллари бўлиб, шундан 411 километри халқаро аҳамиятга, 1557 километри республика тоифасига киради. Вилоят аҳамиятига молик йўллар 1121 километрни, маҳаллий тоифадагилари эса 454 километрни ташкил этади.

Айтиш жоизки, қурилиш-ускуналаш тадбирлари кўлами анча кенгайди. Тахтақарача ва Майданак довонларига чиқадиган тоғлик ҳудудлар тартибга келтирилди. Талимаржон ГРЭСи, Шўртангаз кимё мажмуасига қарашли 71 километрли ички йўллар фойдаланишга топширилди. Кўкдумалоқ компрессор станциясига олиб борувчи 20 километрли, Зеварда ва Аланг газ конларига туташувчи 40 километрли янги йўллар қуриб битказилди.

Қарши – Бухоро, Қарши – Самарқанд автомагистралларини биринчи тоифали йўл даражасига етказиш, қатнов хавфсизлигини таъминлаш мақсадида катта ҳажмдаги ишлар амалга оширилди. Тошкент – Термиз автомобил йўлининг сел сувлари ювиб кетадиган ҳудудидан 12 километрли янги трасса қурилди. Бухоро – Қарши автомобил йўлининг 705 километрида темир йўл устидан ўтувчи янги кўприкнинг қуриб, фойдаланишга топширилиши воҳа ҳаётида катта воқеа бўлди.

Соҳада замонавий технологияларни жорий этиш, қурилиш таъмирлаш юмушлари таннархини камайтириш соҳасида ижобий силжишлар рўй берди. Жаҳон туризми масканларидан бирига айланган Шаҳрисабзда кенг ва равон йўллар қурилди. Бирлашмага қарашли туман автомобил йўллари, «Шаҳрисабз ободончилиги», Танҳоз ва Китоб йўл бошқармалари умрбоқий иншоотлар қурилишига муносиб улуш қўшдилар.

Моддий техника таъминот яхшиланиб боряпти. Ўнлаб автогрейдерлар, КРАЗ, ва МАЗ русумли юк автомашиналари, 50 та трактор сотиб олинди. Германиядан иккита асфальт ётқизиш ва 4 та шиббалаш машиналари келтирилиб, ишга туширилди.

Кадрларнинг билим ва малакасини оширишга жиддий эътибор берияпти. Ҳар йили 10-12 киши Европа мамлакатларида қайта тайёргарликдан ўтиб келмоқда.

Тадбиркорлик, янгиликларга интилиш самара беряпти. Илгарилари Жарқўрғон хом нефтидан сифатли йўл қопламаси, қуриш мумкин эмас, деб ҳисобланган. Бироқ, изланишлар, синов ва тажрибалар зое кетмади. Маҳаллий хомашё қоплама сифатида ишлатиладиган бўлди ва бу янгилик бутун республикага кенг ёйилди.

Ўтган даврда Яккабоғ, Шаҳрисабз, Китоб, Қарши йўл ва ободончилик бошқармалари, Қашқадарё жамоа корхонаси хусусийлаштирилди. Бунинг натижасида мулкка эгалик ҳисси кучайиб, ишчи-хизматчилар, инженер-техник ходимларнинг моддий манфаатдорлиги ошди. Табиий офатларнинг олдини олиш мақсадида йўл ва кўприклар, дарё қирғоқлари, сув омборлари дамбалари мустаҳкамланди. 24 та автобус бекати ва 28 та автомобил тўхташ жойлари, 57 километр пиёда йўлаклари қурилди, 75 та бекат таъмирланди. 2427,1 тонна-километр юк ташилиб, режа ошириб адо этилди. Корхонанинг ўз транспортида юк ташиш учун 1 тонна-километрга сарфланган маблағ анча арзонлашди.

Бирлашма таркибида 7 та асфальт бетон заводи фаолият кўрсатмоқда. Бир йилда 85 тонна ўрнига 87 минг тоннадан зиёд асфальт, 1700 метр куб ўрнига 1800 метр куб темир бетон маҳсулотлари ишлаб чиқарилияпти.

– 2003 йилнинг ўтган даврида 3543 километрли умумфойдаланув автомобил йўлидан 930 километри таъмирланди, – дейди бирлашма ишлаб чиқариш бўлим бошлиғи Ҳусниддин Камолов. – Жамоамизда 6 миллиард сўмлик қурилиш-таъмирлаш ишларини амалга ошириш режалаштирилган.

Йўл ва кўприк қурган муродига етади. Меҳнатсевар жамоа «Шўртан – Шеробод» магистрал газ узатиш тармоғи қурилиши, Ғузор – Бойсун – Қумқўрғон темир йўли тупроқ кўтармасини тиклашда қатнашмоқдалар. Республика миқёсида ўтказиладиган «Автомобил йўллари гулчилиги» кўрик танловига пухта тайёргарлик кўриляпти. Йўл ёқалари, йўлкалар, чорраҳалар атрофларига анвойи гуллар ўтказилган.

Одамларнинг меҳнат шароитлари яхшиланяпти. Бирлашманинг кўркам маъмурий идораси қурилиб, ёнида чойхона, ётоқхона ва лимонарий бунёд этилди. Йигирма оилага мўлжалланган коттеж типидаги турар-жойлар фойдаланишга топширилди.

Фахрийлар, ногирон ва ёрдамга муҳтож оилалар қўллаб-қувватланмоқда. Ишчиларни ижтимоий ҳимоялаш эътиборда турибди. Ходимларга мукофот ва ёрдам пуллари ўз вақтида тарқатиляпти.

Кекса йўлчилар иззат-ҳурматда. Д.Худойбердиев, Т.Галаева, Ҳ.Исметов, А.Ҳидиров, А.Айзина, Н.Калашникова, З.Белоглазова, Р.Исоқова кабилар корхона маъмурияти ва касаба уюшма ғамхўрлигидан миннатдор.

Қарши шаҳридаги 33-ногирон болалар мактабининг ҳовлиси ободонлаштирилиб, 430 минг сўмлик ҳомийлик ёрдами кўрсатилди. «Юлдузча» болалар боғчасининг пиёдалар йўлаги таъмирланди. Болалар спортини ривожлантириш жамғармасига 250 минг, «Маҳалла» хайрия жамғармасига 120 минг сўм маблағ ўтказилди. Қарликбоғот маҳалласида истиқомат қилувчи йигирмадан ортиқ кам таъминланган оилаларнинг фарзандларининг суннат тўйи қилинди ва халқ банкида уларнинг ҳар бири ҳисобига 10 минг сўмдан пул қўйилди.

Меҳнат жамоасида юзага келган соғлом маънавий-руҳий вазият, бирлашма раҳбарияти ва касаба уюшма қўмитасининг ҳамкорликдаги фаолияти ютуқларни янада мустаҳкамлашга замин яратяпти. Савобли ва хайрли тадбир, одамларга меҳр-мурувват кўрсатиш янги муваффақиятларга етакламоқда.

Иззат ҲИКМАТОВ,
«Ишонч» мухбири

Бор бўл, оқибат!

«Оққўрғонлик» Жиззах шаҳрининг йирик маҳаллаларидан ҳисобланади. Ушбу маҳалла ҳудудида ўрта мактаблар, шифохоналар, ўнлаб дўконлар ва обод гузар мавжуд. Обод маҳалла йили муносабати билан бу ерда «Намунали хонадон», «Намунали келин», «Намунали кўча», «Яхши мусиқачи» каби кўрик-танловлар ўтказилди. Яқинда маҳалла ҳудудида жойлашган «Эски шаҳар универсал бозори» ҳиссадорлик жамияти жамоаси яна бир савоб

МЕҲР-МУРУВВАТ КУНДА КЕРАК

ишга қўл урди. Жиззах «Меҳрибонлик уйи» тарбияланувчиларига меҳр-мурувват кўрсатиб, «Меҳрибонлик уйи» болаларидан ўн нафарига хатна тўйи қилиб беришди. Тўйга «Оққўрғонлик» маҳалласида яшовчи ногиронлар, ёлғиз қариялар, уруш қатнашчилари, «Меҳрибонлик уйи»дан 100 нафар болалар таклиф қилинди. Хатна тўйи болаларини Ўзбекистон Қаҳрамони Марат Зокиров, фахрий Қавулжон ҳожи Райимжоновлар табрикладилар.

Шундан сўнг хатна тўйи болалари – Ҳасан, Ҳусан, Шоҳруҳ, Шерали, Олим, Шароф, Александр, Сергей, Ислом ва Анваржонлар ҳисоб рақамига 10 минг сўмдан пул ўтказилган банк дафтарчаси топширилди. «Эски шаҳар универсал бозори»да фаолият кўрсатаётган тадбиркорлар номидан Тўйчи Эгамқулов тўй болаларга биттадан гилам совға қилди.

Тантана сўнгида Жиззах вилоят кичик, ўрта бизнес ва савдо ходимлари касаба уюшма қўмитаси раиси Т.Кўчкунов меҳр-мурувват кунда кераклиги ва бундай тадбирларни тез-тез ўтказиб туриш лозимлигини таъкидлади.

Алибой ЭРГАШЕВ

ҲАМКОРЛИК САМАРАЛАРИ

Асаканинг Ахтачи қишлоғида истиқомат қилувчи миришкорлар иссиқхона шароитида ҳар туп помидордан 10 килограммдан ҳосил етиштирмоқда. Сабзавотларнинг сара навларини ишлаб чиқишга ихтисослашган Москванинг "Гавриш" компанияси селекционерлари андижонликларга амалий ёрдам кўрсатмоқда.

Туманнинг Файзиобод қишлоғидаги Расулжон Иброҳимовнинг иссиқхона хўжалигида водийдаги сабзавот ва полиз маҳсулотлари етиштириладиган иссиқхоналарга эга бўлган деҳқон хўжаликлари раҳбарлари ҳамда селекционер Сергей Гавриш раҳбарлигидаги олимлар учрашуви бўлиб ўтди. Москвалик селекционерлар ва андижонлик деҳқонлар ўзаро тажриба алмашишди.

БОЗОРЛАРДА ФИРМА ДЎКОНЛАРИ

Андижондаги бозорларда "Андижондонмаҳсулотлари" бирлашмасининг дўконлари иш бошлади. Бу дўконларда ун маҳсулотлари завод нархларида сотилмоқда.

Эндиликда андижонликлар биринчи навли уннинг бир килограммини 136 сўмдан сотиб олишмоқда. Корхона иқтисодчиларининг тасдиқлашича, маҳсулот сотишнинг бу усули нафақат харидорлар, балки ишлаб чиқарувчилар учун ҳам қулай. Негаки маҳсулот тез сотилиб, корхонага маблағларни тушиши жадаллашади.

2003 йил – Обод маҳалла йили

ТАДБИРКОРЛАР КЎМАГИ

Косон туманида 200 минг нафарга яқин аҳоли истиқомат қилади. 9 та қишлоқ, 16 та шаҳар, 18 та маҳалла фуқаролар йиғинига бирлашган аҳоли фаровонлиги учун бир мунча ижобий ишлар амалга оширилаяпти.

– Яқинда Ровот ва Охунбобоев маҳаллалари учун ҳар томонлама қулайликка эга бўлган фуқаролар йиғини маъмурий биноси фойдаланишга топширилди, - дейди туман ҳокимининг ўринбосари Исмат Очилов. – Бу ерда сартарошхона, педагог-тарбиячи, милиция таянч пункти, хотин-қизлар қўмитаси, яраштирув комиссияси бор.

«Обод маҳалла йили» Давлат дастури асосида бир қатор хайрли ишлар қилинмоқда. 780 дан ортиқ кам таъминланган хонадонга моддий кўмак берилди. Пахтазор маҳалласидаги 4 нафар кам таъминланган оила фарзандларига суннат тўйи қилинди. Бунинг учун ишбилармон ва тадбиркорлар яқиндан кўмаклашдилар.

Муғжагул маҳалла фуқаролар йиғини раиси Бобомурод Дўстмуродов маҳаллада миллий ҳунармандчиликни ривожлантиришга алоҳида аҳамият бераяпти. Қандолатчилик, пазандачилик бу маҳаллада ота-боболардан мерос. 3800 нафар аҳоли яшайдиган маҳалла аҳли бирбирлари билан аҳил ва иноқ. Зокир Азимов, Раҳмон Абдуллаев, Умид Фармонов, Шоди Тўраев сингари фахрийлар маҳалла фахри ҳисобланишса, Яхё Абдуллаев, Фурқат Асадов, Рўзи Бобораҳабов сингари тадбиркорлар маҳалла ободончилиги учун ҳар томонлама кўмак беришяпти.

Бунда маҳаллалар ўртасидаги кўрик-танловлар ҳам қўл келмоқда. Регзор, Қуйибоғ, Саригул, Арабхона сингари маҳаллалар тобора чирой очмоқда.

Шавкат СУЛТОН,
«Ишонч» мухбири

ЧУСТ МАРМАРИ - ФРАНЦИЯГА

Чуст тумани "Мармар-Ф" масъулияти чекланган жамият корхонасида ишлаб чиқарилаётган ўн турдаги мармар бугунги кунда жаҳон миқёсида харидорлар топмоқда.

Чунки унинг сифати жаҳон андозасига тўлиқ жавоб беради. Италиянинг "Pedrini" фирмасидан келтирилган тош кесиш ускуналарининг иш унуми юқори бўлиб, турли рангдаги мармарлар замонавий лойиҳадаги қурилишлар кўркига кўрк қўшади.

Ҳозирги кунда корхона Франция, Эстония ва Қозоғистон давлатларига маҳсулот экспорт қиляпти. Хорижий харидорлардан корхона ҳисоб рақамига 272 минг АҚШ доллари ҳамда 199 минг 920 евро келиб тушди.

Бундан ташқари, республикамиздаги қурилишлар билан ҳам маҳсулот етказиб бериш учун 150 миллион сўмлик шартномалар тузилган.

Корхонанинг ўтган йилги ялпи даромади 150 миллион сўмни, соф фойда эса 32 миллион сўмни ташкил этди. Ишлаб чиқариш қувватини икки баравар ошириш мақсадида Италиядан янги тош кесиш линияси келтирилмоқда. Жамоада 37 нафар ишчи меҳнат қилади. Хомашё - тош захираси туман тоғларида мўл-кўлдир.

Бизни муаммомиз маҳсулотни олиб, пулини вақтида тўламаётганлардир, - деди корхона бошлиғи Фахриддин Расулов "Туркистон-пресс" мухбирига. - Шартнома шартларини бажаришмайди. 2001 йилдан бери биздан маҳсулот олиб қарзини тўламаётганлардан "Тошметроқурилиш" тресті, Самарқанддаги "Бунёдкор" акциядорлик жамияти, Тошкентдаги капитал қурилиш бош бошқармаси (ГУКС) кабилардир. Биз мазкур ташкилотларга бир неча маротаба даъво хати берганмиз. Натижа эса кўринмаяпти.

Дўст ачитиб гапиради

Ўша вақтда замонавий лойиҳа асосида бунёд этилаётган Самарқанд отчопарида, негадир қурилиш ишлари тугалланмаёқ спорт фаолияти бошлаб юборилди. Натижада иккита қишки отхона биноси қурилиши чала қолиб кетди. Шунга қарамасдан самарқандлик чавандозлар нуфузли мусобақаларда муваффақиятли қатнашаверишди. Аммо бугунга келиб отчопар ғоят ночор аҳволга тушиб қолди.

ЧАВАНДОЗЛАР АРМОНИ
ёхуд Самарқанд отчопари муаммолари қачон ўз ечимини топади?

Тўқсонинчи йилларнинг биринчи ярмида отчопарда ҳақиқий инқироз бошланди. Унинг ўша вақтдаги раҳбарлари ишни эплай олишмади, ўз ҳолига ташлаб қўйишди. Ем-ҳашак етишмаслиги туфайли 57 та зотдор отдан атиги 11 таси қолди. Энг ачинарлиси, Рейсбанк, Обиход, Экземпляр лақабли машҳур отлар нобуд бўлди. Айниқса, Экземпляр лақабли от инглиз-араб отлари зотидан бўлиб, жаҳон чемпиони Апелина лақабли отнинг авлоди эди.

Ўша йиллари отчопарда бир нечта трактор, юк автомашиналари, автобус бор эди. От спорти бўйича болалар ва ўсмирлар мактаби фаолият кўрсатарди. Ҳаммаси барҳам топди. Албатта, айбдорлар жазоланди, лекин бу билан аҳвол яхшиланиб қолмади.

Вилоят ҳокимининг 1995 йил 1 июлдаги қарорига биноан отчопар Самарқанд туманидаги ҳозирги Шароф Рашидов номли ижара хўжалиги тасарруфига ўтказилди. Хўжаликнинг имкониятлари чекланганлиги эса, таажжубки, ҳеч кимни қизиқтирмади. Хўжалик бошқаруви раиси Н.Бурхонов ҳам қараб ўтирмади. Отчопар директорлигига ўз ўғли К.Бурхоновни тайинлади. Асли ошпаз бўлган бу шахснинг тажрибасизлиги, уқувсизлиги оқибатида иш батамом барбод бўлди. Отларга меъёрдагидан 5 баровар кам озуқа – арпа, беда ажратиладиган бўлди. Ҳатто тасаввурга сиғдириш қийин бўлган ҳолатлар ҳам рўй берди – спорт отлари сомон билан боқилди. Энг қайғулиси, хўжалик раҳбарлари отчопар ҳудудидан қорамоллар учун яйлов сифатида фойдаланиб, подачиларни спорт отларига миндиришди. Натижада очликдан силласи қуриган отлар майиб бўлди, касалланди, ўлди. Бу гапларни бизга отчопар бош мураббийи Мурод Эшонқулов катта ачиниш билан сўзлаб берди.

– Аҳвол оғирлиги сабаб уста чавандозлар ҳам ишни ташлаб кетишди, – дейди у ачиниш билан. – Вилоятда от спортини ривожлантиришга катта ҳисса қўшган Олег Бадалов, Альфия Гэятдинова ва Шуҳрат Маҳмудов ҳозир хорижда фаолиятларини давом эттиришмоқда. Александр Петров, Владимир Попов кабилар бошқа соҳага ўтиб кетишди. Кўп нарса йўқотдик. Масалан, отчопар ташкил қилинганда 51,6 гектар ер берилганди. Ҳозир шундан 33 гектари қолган.

Отчопардаги аҳвол билан танишар эканмиз, юрагимиз чиндан ачишиб кетди. Биноларнинг сувоқлари кўчган, деразаларда ойналар йўқ. Қишки отхоналарнинг томидаги шиферлар синган. Мусобақа қатнашчилари яшайдиган бинода эса на эшик бор, на дераза ромлари. Томошабинлар ўтирадиган ўриндиқларнинг синчларигина қолган. Қисқа қилиб айтганда, отчопар вайронага айланган.

– Шунга қарамасдан, зотдор отларни сақлаб қолиш, кўпайтириш учун анчагина ишлар қилиняпти. Бироқ, ҳамма қийинчиликлар ўзимизнинг зиммамизга тушяпти, – дейди отчопар зоотехниги В.Рўзметов. – Ўз кучимиз билан отлар сонини 36 тага етказдик. 8 та от мусобақаларда қатнашишга тайёр. Асосий муаммо ем ва емиш етишмаслигидир. Қатъиян ман этилган бўлса-да отларга силос, сомон беришга мажбур бўлаяпмиз. Дори-дармон воситалари ҳам йўқ.

Мутахассисларнинг таъкидлашича, зотдор спорт отларига меъёр бўйича бир кунда 6 килограмм арпа, 10 килограмм беда берилиши керак. Жамлаб ҳисоблаганда ҳозир отчопарда мавжуд отларга бир йилда қарийб 80 тонна арпа, тахминан 200 тонна беда талаб қилинади. Амалдаги таъминот эса бу эҳтиёжни қондирмаётир. Энг ёмони, отчопарни ўз тасаррруфига олган хўжалик раҳбарларининг от спортига муносабати яхши эмас. Очиғи, битта хўжалик имконияти бу ердаги аҳволни яхшилаш, талаб даражасига кўтаришга етмайди.

Спорт жиҳозлари, от анжомлари ҳақида эшитган киши ҳайратдан ёқа ушламай иложи йўқ. Бутун отчопарда биттагина яроқли эгар бор, холос. Бошқа жиҳозлар ҳақида гапирмай ҳам қўя қолайлик. Айтганча, яна бир муаммо. Ҳозир отчопарда ишлаётган етти киши мана бир неча ойдирки иш ҳақи олишмаяпти.

Икки-уч йил илгари отчопарни ривожлантириш имкони пайдо бўлган эди. Аниқроғи, Самарқанд-Прага қўшма корхонаси «Пульсар» концерни президенти Ян Догналь отчопарни ўз тасарруфига олиш ниятини билдирганди. Аммо айрим амалдорлар бу ташаббусни қўллаб-қувватлашмади. Ундан ҳам олдин БМТ вакили Холид Малик эса отчопардаги Экземпляр лақабли от ва унинг чавандозига шахсан ҳомийлик кўрсатишни таклиф қилганди. Қарангки, бу таклиф ҳам рад этилган. Дарвоқе, Ян Догналь отчопарни Европа отчопарлари услубида тўлиқ қайта таъмирлаш, зотли отларни келтиришни, туяқуш парваришлашни мўлжаллаган эди. Шунингдек, пойга автомобиллари келтириш, сервис хизматини ташкил этиш ҳам назарда тутилганди. Афсус...

Бош мураббий М.Эшонқуловнинг айтишича, маблағ йўқлиги туфайли мусобақаларга ҳам қатнашилмаяпти. Хуллас, бир сўз билан айтганда, бу ерда от спорти ночор аҳволга тушиб қолган.

Республикамизда жисмоний тарбия ва спортни ривожлантиришга каттта аҳамият берилмоқда. Вазирлар Маҳкамаси 1999 йили от спортини ривожлантириш бўйича алоҳида қарор қабул қилган эди. Самарқанд отчопарини халқаро мусобақалар ўтказадиган жойга айлантириш ҳам мумкин. Зеро, бунинг учун имконият етарли, малакали мутахассислар бор. Мақсадга эришиш учун отчопар биноларини таъмирлаш, озуқа базаси учун ер ажратиш, техника билан таъминлаш, от спорти мактаби очиш, Самарқанд шаҳридан отчопаргача транспорт қатновини йўлга қўйиш керак бўлади. Энг аввало, отчопарни вилоят спорт қўмитаси тасаррруфига қайтариш даркор. Бугина эмас самарқандлик чавандозларнинг армонлари барҳам топиши учун вилоят ҳокимлиги, республика от спорти федерацияси ёрдам қўлини чўзиши шарт.

Рустам ҚУРБОНОВ,
«Ишонч» мухбири

Мардлар қўриқлайди Ватанни

Давлатимиз хавфсизлиги, унинг Қуролли Кучлари мудофаа қудратини мустаҳкамлашга кўмаклашиш, Конституциямизнинг Ватанни ҳимоя қилиш ҳақидаги ғояларини тарғиб этиш, кенг халқ оммаси, хусусан ёшларни меҳнатга ва Ватанни ҳимоя қилишга тайёрлаш каби эзгу вазифаларни асосий мақсади, деб белгилаган ва бу борада фаолият кўрсатаётган Ўзбекистон мудофаасига кўмаклашувчи «Ватанпарвар» ташкилоти юртимизда амалга оширилаётган ислоҳотлар жараёнида фаол иштирок этмоқда.

БУРЧГА САДОҚАТ

Ташкилот тизимларида ёшлар онгида юксак маънавиятни шакллантириш масалаларига алоҳида эътибор қаратилаётир. Чунки, ўсмирларни ҳарбий хизматга сифатли тайёрлашни тараққиётимизнинг муҳим омили бўлган маънавиятсиз тасаввур қилиш мушкул, албатта. Ҳозирда республика ёшларининг айнан кўпчилик қисми ана шу даргоҳда маънавий жиҳатдан камол топиб, армия сафларига йўлланма олмоқда.

Мазкур ташкилотнинг ўттиздан зиёд ўқув муассасасида қирққа яқин ихтисос бўйича Қуролли Кучлар учун мутахассис ходимлар тайёрланмоқда. Бу ердаги мавжуд иккита авиаклуб базасида эса ҳаво десант қўшинлари ва Ҳарбий-ҳаво кучларига мутахассислар етказиб берилаётир. Мазкур ўқув муассасаларида ҳар йили армиямиз учун турли касбдаги малакали техник мутахассислар тайёрланади. Машғулотларни ҳозирги замон талаблари ва юксак услубий савияда олиб бориш имконини берадиган моддий негиз ҳамда курсантларнинг таълим олиши, маданий ҳордиқ чиқариши ва спорт билан шуғулланиши учун барча шарт-шароитлар яратилган. Ўз касбига меҳр қўйган, билимдон ўқитувчи, уста ва ўргатувчилар томонидан ўқув-тарбиявий ва маънавий-маърифий ишлар «Мардлар қўриқлайди Ватанни» шиори остида ўтказилиб келинмоқда. Бу саъй-ҳаракатлар мамлакат Қуролли Кучларининг эҳтиёжини қоплайдиган даражада ўз касбининг моҳир усталари, мард ва ҳар қандай мураккаб шароитда ҳам юклатилган топшириқни уддалай оладиган техник мутахассислар етиштириш имконини бермоқда.

«Ватанпарвар» ташкилоти тизимида чақириққача бўлган даврда ёшларнинг ҳарбий-техник тайёргарчилиги ва маънавий-маърифий тарбиясини юксалтириш юзасидан муайян ишлар амалга оширилмоқда. Мазкур ташкилотнинг ўқув муассасаларида таҳсил олиб, Ўзбекистон Қуролли Кучлари сафларида Ватан ва халқ олдидаги фарзандлик бурчини шараф билан адо этаётган минглаб ўғлонлар юртимизда барқарорликни таъминлашга муносиб ҳисса қўшмоқда.

Шуни таъкидлаш жоизки, ташкилот Марказий Кенгаши қошида барпо этилган «Шонли Ватан тарихи» музейи ёшларда маънавий фазилатларни қарор топтиришда алоҳида ўрин тутади. Ушбу маънавият масканига ташриф буюрган ўсмир ёшлар мустақил Ватан тақдири йўлида фидойилик кўрсатган жасур аждодларимиз, жаҳон тараққиётига муносиб ҳисса қўшган буюк сиймолар ҳақида қизиқарли маълумотларга эга бўлишмоқда.

Бу ташкилотда, шунингдек, Ўзбекистон Республикаси Конституциясининг «Миллий истиқлол ғояси: асосий тушунча ва тамойиллари» рисоласини ўрганиш бўйича «Миллий истиқлол мафкураси университети» ташкил этилган бўлиб, у ёшлар онгида юксак маънавиятни шакллантиришда муҳим аҳамият касб этаётир.

Ташкилот тизимида юзлаб «Маънавият ва маърифат» хоналари, кутубхоналар, ватанпарварлик клублари фаолияти негизида теран миллий маънавият ва умуминсоний қадриятлар воситасида ёшлар юксак маънавий-ахлоқий фазилатларни шакллантриш, уларни ҳар томонлама баркамол ва ватанпарвар инсон сифатида тарбиялаш ишлари амалга оширилаётир. Ушбу масканларда ўсмир ёшлар ўртасида турли маънавий-маърифий тадбирлар ўтказиш, уларга давлат ва жамоат ташкилотлари, оммавий ахборот воситалари вакиллари, уруш ва меҳнат, Қуролли Кучлар ҳамда «Ватанпарвар» ташкилоти фахрийлари, аскар ва офицерларни таклиф этиш анъанага айланган

Шуниси қувончлики, кекса авлод вакиллари бўлмиш фахрийлар ёшларимиз томонидан доимо энг азиз меҳмонлар сифатида илиқ кутиб олинадилар. Уларнинг жасоратга тўла ҳаёт йўллари ёш авлод учун ибрат манбаи бўлиб хизмат қилмоқда. Ташкилот тизимида буюк аждодларимиз жасоратидан оқилона фойдаланиш, улар шавкатли меҳнатининг ҳақиқий давомчилари бўлиш, анъаналарини асраб-авайлаш ва келажак авлодларга етказиш муҳити қарор топган.

Ёшлар мустақил мамлакатимиз келажаги, эртанги кунимиз, эркин ва фаровон ҳаётимизнинг ишончли таянчи бўлиб етишиши, ўсмирда юксак маънавиятни шакллантириш учун бор куч ва имкониятларни сафарбар этиш Ўзбекистон мудофаасига кўмаклашувчи «Ватанпарвар» ташкилотининг шу кундаги муҳим вазифаси бўлиб қолмоқда.

Нодира БОТИРБЕКОВА

ЎЗБЕКИСТОН МЕТАЛЛУРГИЯ ВА МАШИНАСОЗЛИК САНОАТИ ТАРМОҚЛАРИ ХОДИМЛАРИ КАСАБА УЮШМА МАРКАЗИЙ ҚЎМИТАСИ

Ўзбекистон Республикаси тоғ-металлургия саноати ишчи ва ходимларини касб байрами билан самимий муборакбод этади

Жондан азиз Ватанимизни гуллаб-яшнатиш йўлидаги барча саъй-ҳаракатларингиз бароридан келсин!

БЎШ ВАҚТЛАРДА – САЁҲАТЛАР

Мана бир неча кундирки, кўҳна ва навқирон Хоразмда улкан спорт айёми – республика мактаб ўқувчиларининг спорт мусобақалари финал босқичи баҳслари бўлиб ўтмоқда. Бу тадбир баҳона кўчалар, хиёбонлар, спорт кошоналари байрам шукуҳига чўлғанган. Ҳа, дарвоқе, хоразмликлар ушбу байрамга узоқ ва пухта тадорик кўрдилар. Кенг кўламдаги қурилиш ва ободончилик ишлари амалга оширилди. Жумладан, Урганч шаҳридаги марказий «Хоразм» ўйингоҳи жаҳон андозаларига мос равишда қайта таъмирланиб, халқаро мусобақалар ўтказиладиган спорт иншоотига айлантирилди. 17 гектар майдонни эгаллаган, замонавий лойиҳа асосида бунёд этилган Олимпия захиралари коллежида энди юзлаб иқтидорли ёшлар спортнинг 20 тури билан мунтазам шуғулланишлари мумкин.

Нокамтарликка йўймасангиз, бир мулоҳазамни айтмоқчиман. Яъни, бугун мамлакатимизнинг турли ҳудудларидан мусобақага ташриф буюрган спортчилар, мураббийлар, ҳакамлар воҳа аҳлининг ажойиб меҳмоннавозлиги сабаб ўзларини худди ўз уйларида каби ҳис қилишмоқда. Меҳмонлар мусобақалардан бўш вақтларини кўнгилли ўтказишлари учун турли хил кўнгилочар тадбирлар уюштириляпти. Урганч, Хива шаҳарлари ва вилоятнинг бошқа ҳудудларидаги қадимий обидаларга саёҳатлар уюштирилмоқда. Шунингдек, истиқлол йилларида барпо этилган «Авесто» ва Жалолиддин Мангуберди мажмуалари, ал-Хоразмий, ал-Беруний боғлари ҳамда уй музейлари каби диққатга сазовор жойларга томошалар ташкил этилаяпти. Ўйлаймизки, бу каби тадбирлар – тантаналар ёшларимиз хотирасида ўчмас бўлиб қолади.

Ш.ХУДОЙБЕРГАНОВ,
«Хоразм ҳақиқати» газетаси ходими

ХОРИЖДАН ХАБАРЛАР

Чеченистон соғлиқни сақлаш вазирлигининг хабар қилишича, Иласхан-Юрт туманида содир этилган йирик қўпорувчилик оқибатида ўттизга яқин одам ҳаётдан кўз юмган.

РАТА-ТАСС ахборот маҳкамасининг тарқатган хабарида айтилишича, жиноят диний байрам нишонланаётганда аёл-камикадзе томонидан амалга оширилган.

* * *

НАТО Бош котиби Жорж Робертсон Жанубий Кавказ республикалари бўйлаб сафар қилмоқда. Шимолий альянс раҳбари сафари давомида халқаро хавфсизликни таъминлаш ва терроризмга қарши кураш масалаларини муҳокама этишни режалаштирган.

Ж.Робертсон Озарбайжонга ташрифи чоғида, мамлакат парламенти ва бош вазир билан учрашади, дейилади РАТА-ТАСС ахборот маҳкамаси тарқатган хабарда.

* * *

Жаҳон соғлиқни сақлаш ташкилотининг маълум қилишича, Канадада ғайриоддий зотилжам вирусининг тарқалиши тўхтаган.

Вирус тарқалиши айниқса Торонта шаҳрида авжига чиққан эди. Бу ерда 24 нафар бемор хасталик қурбонига айланди. Лекин сўнгги йигирма кун давомида шифокорлар томонидан вирус юқтирган бирорта ҳам бемор аниқланмаган.

* * *

Куни кеча Конго Демократик Республикасининг (КДР) шимоли-шарқий ҳудудидаги Итури шаҳрида этник гуруҳларнинг ўзаро тўқнашиши оқибатида ўнга яқин одам қурбон бўлди. Уларнинг аксарияти аёллар ва болалардир.

КДР ҳукумати БМТга мурожаат қилиб, мамлакатда барқарорлик ўрнатишга кўмаклашиш учун ҳарбий куч жўнатишини сўраган.

«13 июня в 10.00 в помещении административного здания ОАО «5-Таксисарой» по адресу ул.Арнасайская, 7а состоится внеочередное Общее собрание акционеров ОАО «5-Таксисарой»

Повестка дня собрания:

1. Внесение изменений в Положение о Наблюдательном совете АО.
Ревизионной комиссии и трудовой договор о найме руководителя.
2. Включение отключения стоимости ГНС в Уставный фонд ОАО.
3. Переизбрание состава Ревизионной комиссии ОАО.

ҲУҚУҚИЙ МАЪРИФАТ САБОҚЛАРИ

Тошкент давлат юридик институтида маҳалла хотин-қизлар қўмиталари раислари иштирокида ҳуқуқий маърифат соатлари ўтказиш бошланди.

Маҳалладошлар азалдан яхши кунида ҳам, ёмон кунида ҳам бир-бирига суянган. Шу боис одамлар учун қулай маҳалла муҳити асрлар оша сайқал топиб, бугунги кунда янги моҳият ва маъно касб этмоқда. Маҳалла қўмиталарида жамланган турли йўналишдаги, яъни болалар, аёллар, ёрдамга муҳтож фуқаролар ҳамда алоҳида назоратга лойиқ кишилар билан шуғулланувчи фаоллар фаолияти аҳлининг жонига оро киряпти. Бугунги кунда ҳар бир маҳалладошимиз ҳар қандай муаммо юзасидан мазкур қўмитага мурожаат қилиши мумкин. Шу боис ҳам бу ерда фаолият юритаётганлар ҳар томонлама етук, асосийси, ҳуқуқий билим ва савияга эга бўлиши мақсадга мувофиқ,

- Маҳалла хотин қизлар-қўмитаси раиси Бош қонунимиз ва «Оила» кодексидан тортиб аёллар ҳуқуқлари билан боғлиқ бошқа қонун ва меъёрий ҳужжатлардан яхши хабардор бўлса, одамларга кўпроқ фойдаси тегади, - дейди институт кафедраси мудири Зумрад Иноғомжонова. - Пойтахтимизнинг барча маҳаллаларидан таклиф этилган хотин-қизлар қўмиталари раислари иштирокида ҳар ҳафтада бир марта ўтказилаётган маърифат соатида улар фаолияти билан боғлиқ барча ҳуқуқий ҳужжатлар қамраб олинган лекциялар ўқиляпти. Шу билан бирга, улар билан очиқ мулоқотлар олиб борилиб, юзага келаётган муаммолар ечими бўйича ҳуқуқий маслаҳатлар берияпти.

Саволларингизга ТДЮИ катта ўқитувчиси Гулнора Муродова жавоб беради

Савол: мен 33 йил мактабда ўқитувчилик қилиш билан бирга туман вилоят матбуоти саҳифаларида мақолаларим билан қатнашиб келдим. 2003 йил 20 августда 55 ёшга тўлиб, пенсияга чиқаман. Айтингчи пенсияга чиқишимда жамоатчи мухбирлик фаолиятим ҳам ҳисобга олинадими?

А.Тошмуродов,
Узун тумани Ҳурсанд қишлоғи.

Жавоб: туман, вилоят матбуотида мақолалар билан қатнашиб келган даврингиз пенсия тайинлаш учун зарур иш стажини ҳисоблаб чиқаришда эътиборга олинмайди. Лекин ёзган мақолаларингиз учун берилган гонарар ҳақингиз агар ушбу иш ҳақидан бюджетдан ташқари пенсия жамғармасига бадаллар ушланган ҳамда асосий иш жойингиздан олинган иш ҳақингиз энг кам ойлик иш ҳақининг етти бараварига етмаган бўлса ҳисобга олинади.

Савол: 1967 йилда туғилганман. 1993 йилдан менга ТМЭК III гуруҳ болаликдан ногиронлик белгилаган. Меҳнат стажига эга эмасман. Ҳозирги кунда 765 сўм миқдорида нафақа оламан. 2002 йил 2 апрелдаги Фармонга асосан меҳнат стажига эга бўлмаган ногиронларга тайинланадиган нафақа 6520 сўм дейилганку. Бу менга тааллуқли эмасми?

О.Чоршанбиева,
Чироқчи тумани,
Оқ тунли қишлоғи.

БИЗДАН СЎРАГАН ЭДИНГИЗ

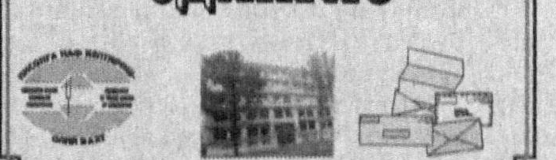

Жавоб: Ўзбекистон Республикасининг «Фуқароларнинг давлат пенсия таъминоти тўғрисида»ги Қонунига асосан иш стажига эга бўлмаган фуқароларга пенсия тайинлаш назарда тутилмаган. Ўзбекистон Республикасининг 1994 йил 24 июндаги «Болаликдан ногиронларга, қарияларга ва меҳнатга лаёқатсиз фуқароларга нафақалар тайинлаш ва тўлаш тартиби тўғрисида»ги 319-сонли қарорига асосан 16 ёшгача болаликдан ногиронларга, I, II гуруҳ болаликдан ногиронларга, қарияларга ва меҳнатга лаёқатсиз фуқароларга нафақалар тайинланади.

Президентимиз Фармонида ҳам худди шу юқорида айтиб ўтилган фуқароларга бериладиган нафақаларни ошириш миқдорлари кўрсатилган.

Тиббий меҳнат экспертиза комиссияси Сизга III гуруҳ болаликдан ногиронлик белгилаган экан. Демак меҳнатга лаёқатли ҳисобланасиз ва енгилроқ меҳнат шароитида ишлашингиз керак бўлади. Маълум меҳнат стажига эга бўлсангиз, юқорида айтиб ўтилган қонун бўйича III гуруҳ ногиронлиги пенсияси тайинланади. Ҳозирги даврда олиб турган нафақангиз эски қонунчилик асосида тайинланган бўлиб, ушбу тайинланган нафақани ҳеч қандай асосларсиз бекор қилиш мумкин эмас.

Саволингизга ТДЮИ катта ўқитувчиси Гулнора Сатторова жавоб беради

Савол: ёшим 56да, Афғонистон уруши қатнашчисиман. Бир ташкилотда 23 йилдан бери ҳисобчи бўлиб ишлаяпман. Бундан ташқари кўз касаллигига чалинганман. Айтинг-чи, мен имтиёзли пенсия олиш ҳуқуқига эгаманми?

Ж.Очилдиев, Сурхондарё вилояти.

Жавоб: амалдаги «Фуқароларнинг давлат пенсия таъминоти тўғрисида»ги қонунига кўра умумий пенсия ёшига яъни эркаклар учун 60 га тўлмасдан ёшга доир пенсиялар имтиёзли равишда ва муддатидан олдин тайинланиши мумкин. Муддатидан олдин пенсия мазкур қонуннинг 14 моддасига кўра ходимларнинг сони қисқартирилиши ёки корхоналар, муассасалар ва ташкилотлар тугатилиши муносабати билан бўшатилган ва ишсиз мақомига эга бўлган шахслар, эркаклар 58 ёшга тўлганда ва иш стажи камида 25 йил бўлганда тайинланиши керак. Имтиёзли равишда ёшга доир пенсиялар фақат Вазирлар Маҳкамасининг 1994 йил 12-майдаги 250-сон қарори билан тасдиқланган махсус 1-, 2-, 3-рўйхатлар асосида белгиланади.

Афсуски, Сиз эгаллаб турган ҳисобчи лавозими юқорида кўрсатилган имтиёзли равишда пенсияга чиқиш ҳуқуқини берадиган рўйхатларнинг биронтасида ҳам назарда тутилмаган. Шу боис 23 йиллик фаолиятингиз махсус стаж ҳисобланмайди. Афғонистон уруши қатнашчиларига пенсия ёшидан олдин пенсияга чиқиш ҳуқуқи берилмаган. Амалдаги «Фуқароларнинг давлат пенсия таъминоти тўғрисида»ги қонунида пенсиянинг яна бир тури ногиронлик пенсиялари мавжуд: Бундай пенсиялар ёшдан қатъий назар тайинланади. Бунинг учун шахснинг ногиронлиги тўғрисида ТМЭК хулосаси бўлиши зарур. Агар Сиз кўз касаллиги сабабли ногирон бўлсангиз, шу асосда пенсия олиш ҳуқуқига эгасиз.

Касаба уюшмалари тизимининг қайта ташкил этилиши муносабати билан савдо, умумий овқатланиш, матлубот кооперацияси ва тадбиркорликнинг турли шаклларидаги ходимлари Тошкент шаҳар касаба уюшма қўмитаси ва шаҳар кичик, ўрта ва хусусий тадбиркорлик ходимларининг касаба уюшма қўмиталари бўйича даъволар Тошкент шаҳар кичик, ўрта бизнес, матлубот кооперацияси ва тадбиркорликнинг турли шаклларидаги ходимлари касаба уюшма Кенгаши томонидан қабул қилинади.

Бизнинг манзил: Тошкент шаҳар Амир Темур кўчаси, 60-а уй
тел: 34-91-58

Илҳом

ТЎРА ЖУМАН — жангу жадалларни нафақат эшитган, балки ўзи ҳам қатнашган бу табаррук отахонни муштарийлар яхши билишади. Чунки у назм шайдоси, бамисоли қайнар булоқ, тинимсиз ижод қилади.

Қуйида шоирнинг қалб қўри тўкилган ғазалларидан намуналар ўқийсиз

ЯХШИ УСТОЗ ШАМ КАБИ

Яхши устоз шам каби зиё ва нур беради,
Ёритади онгларни, илмга зўр беради.

Ҳар бир сўзи, ўгити бўй таратар гул каби,
Мартабани ошириб, қалбларга қўр беради.

Такаббурлик, нодонлик йўқолади илмдан,
Хулқимизни яхшилаб, тенгсиз шуур беради.

Таъзим қилсак арзийди устозимизга, Тўра,
Ёмонликдан қутқариб, туганмас дур беради.

ТАЪМАГИР ЁЛҒОН СЎЗЛАР

Одам сонига кирмас, кимнингки меҳмони йўқ,
Бир умр қадрсиздир мурувват, эҳсони йўқ.

Таъма, очкўзлик эса ўз жонини қийнашдир,
Таъмагир ёлғон сўзлар, сабаби иймони йўқ.

Кўнгли қора кимсалар litровни кўролмайди,
Ғами кўп бўлур унинг, хурсандчилик они йўқ.

Олим кишилар билан ҳар вақт суҳбат қур, Тўра,
Мол-мулки кўп бўлса-да, илмсизнинг шони йўқ.

МЕН ҚАНДАЙ ОШИҚМАНКИ

Мен қандай ошиқманки, топиб бир чорасини,
Йўқ қилмасам ёримнинг дилдаги ярасини.

Нимадан хурсанд бўлса, тез муҳайё қиламан,
Топаман айтганининг яхшиси, сарасини.

Ноз-неъматни мўл қилиб, қуюқ суҳбат қураман,
Энг чиройли жой қилиб гулларнинг орасини.

Тўра, шу айтганимни адо этмасам, агар
Васлига етолмайман, кўрсатмас қорасини.

Тўра ЖУМАН

ШАНБА — ДАМ ОЛИШ САҲИФАСИ

Бу ажиб дунё

ИККИ МАРТА ГУЛЛАЙДИГАН ЎРИК

Молгузар ва Ойқор тоғлари бағрида жойлашган Бахмал гўзал табиати билан азалдан кишиларни мафтун этиб келган. Кўркам ва обод ушбу тумандаги Сўфи қишлоғини мевали дарахтлар макони дейишади. Чунки мева-чевалар мўллигидан кўз қамашади, қай биридан татиб кўришни билмайди, киши. Манзарали дарахтлардан тортиб кумушранг жийдалар, хушбўй ҳид таратиб турган дарахтларни санаб адоғига етиб бўлмайди.

Айниқса, қишлоқнинг отахон боғбони Камол буванинг боғ-ҳовлисида ўсаётган бир туп ўрик ўзининг ажабтовурлиги билан ҳаммани лол қолдиради. У дастлаб февралнинг охирида гуллайди, май ойи ўрталарида меваси етилади. Иккинчи марта эса июн ойи бошида гулга кириб, ҳосили октябрда пишиб етилади. Кейингисида мевалар бироз майда бўлса-да, жуда ширин бўлади. Мағзлари ҳам ғоят мазали. Бу ҳақда Камол буванинг ўзидан сўраганимизда, «Билмадим, чироғларим, боғда ишлов барча дарахтларга бирдек олиб борилади. Ҳамма гап унинг навида бўлса керак». Дарвоқе, тажрибали боғбон томорқасига йилига уч марта экин экиб, ҳосил олади. Эрта баҳорда арпа экадида уни йиғиб олгач, аввал бодринг, помидор ва бошқа зираворлар, кейин эса ё кечки картошка ё маккажўхори экади. У парваришлаётган ўрик эса йилига икки бора гуллаб мева беради.

Бу боғбоннинг ажабтовур сирими ёки она заминимиз саховати, буниси бизга қоронғу.

Янгибой ЖАЛОЛОВ.

Бугунги Тошкент. «Дедеман» меҳмонхонаси.

ОТА-ОНАЛАР ЙИҒИЛИШИ

Ҳажвия

5 «в» синф раҳбари Ойдиной Расуловна ота-оналарни каттагина синф хонасига тўплагач, йиғилишни бошлади.

– Салом, ҳурматли ота-оналар! Яхши юрибсизларми? Танижонларингиз соғми? Одатимизга кўра олдин бир йўқлама қилиб олсак. Бўлмаса алфавит бўйича бошлаймиз.

– Ашуров Рустам! – У фамилияни ўқигач, хонага назар солди. – Рустамжоннинг кими келган?

– Мен. Бобосиман, – жойидан туришга ҳаракат қилди оппоқ соқолли, жиккаккина қария. Сўнгра неварасининг ота-онаси нега мажлисга келолмагани сабабини айтди. – Бугун келинимизнинг «гапи» бор эди. Ўғлимиз командировкада. Шунга мени юборишувди.

– Яхши. Раҳмат, ўтиринг!

Синф раҳбари рўйхатни ўқишда давом этди:

– Ботирова Норхол!

– Айланай, мен келдим. Бувисиман. Ўғлим: – Онажон, сиз бора қолинг. Бўлса-бўлмаса ремонтга пул тўплашга чақирган. Билиб келинг, қанча бўлса берамиз деди. – Онахон гавдасининг оғирлигидан ўтирганида парта ғижирлаб кетди.

– Валиев Самад! Мен аммаси бўламан. Самаджонни ёшлигидан ўзим катта қилганман, қоқундиқ. Ота-онаси бугун қўшни туманга тўйга кетишганди. Нима гап бўлса етказаман.

Хуллас калом йўқлама тугади. Мажлисга синф ўқувчиларидан бирининг тоғаси, бирининг акаси, бирининг бобоси, аммаси, ҳатто қўшнилари жам бўлишган экан.

Синф раҳбари йўқламани тугатгач, чўзиб ўтирмай, мақсадга ўтди: Ростдан ҳам бугунги мажлисда ремонт масаласи бош мавзу экан.

– Хўш, қанчадан йиғамиз? – Ойдиной савол ишорасида хонага қаради.

Биров икки минг, биров уч мингдан , деди. Охири 2,5 минг сўмга келишилди.

Шундан сўнг синф раҳбари озгина тартиб-интизом тўғрисида гапирган бўлди-да сўзини якунлади.

– Ҳурматли ота-оналар! Тойс, буви-бувалар, тоға-амакилар, аммаю холалар, ака-укалар! Ўйлайманки, нима демоқчилигимни ҳамма тушунган бўлса керак. Сизлар мажлисдаги гапларни оқизмай-томизмай эгаларига етказасизлар. Ремонт пули уч кундан кечикмасин. Шу билан йиғилишимиз тамом. Келганларингиз учун раҳмат! Хайр. Саломат бўлинглар!

Ўткир САИДОВ

Сиз кутган учрашув

ЮРАКДАН КУЙЛАШ—БАХТ

Тошпўлат Маткаримов ўзбек қўшиқчилиги санъатида ўз овози эга бўлиб бораётган хонандалардан. Унинг қўшиқлари халқона оҳангларга бойлиги, ўйноқилиги билан алоҳида ажралиб туради.

– XVIII аср француз адабиётининг забардаст вакили Оноре де Бальзак «Шоирлар қишлоқда туғилиб, Парижда ўлади» деган экан. Буни қарангки, бугун ҳам ушбу сўзлар ўз қимматини йўқотган эмас, — дея сўз бошлайди санъаткор «вилоятда яшаб ижод қилиш сизга қийинчилик туғдирмайдими?» деган саволимизга жавобан. — Негаки шаҳарлар, айниқса, пойтахтларда катта имкониятлар, қолаверса, қайноқ ижодий муҳит бор. Ўзимга келсак, гапнинг очиғи, менинг йўриғим бошқачароқ. Тақдир инояти билан Тошкентдан унча олис бўлмаган жойда – Оҳангароннинг Қорабалиқ қишлоғида туғилганман. Яқин тўрт-беш йилдан буён бир оёғим Тошкентда. Хуллас, айтмоқчиманки, пойтахт ижодий муҳити менга бегона эмас. Шундай бўлгандан кейин пойтахтда яшадим нимаю, вилоятда яшадим нима.

– Бугунги кунда санъаткорларни элга танитишда, улар ижод маҳсулларини мухлисларга етказишда оммавий ахборот воситалари — телевидение, радио, газета-журналларнинг имкониятлари беқиёс...

– Ижод билан шуғуллана бошлаганимга анча йиллар бўлиб қолди. Бироқ, республика радиоси ва телевидениеда қўшиқларим қўйила бошлаганига унчалик кўп вақт ўтгани йўқ. Шу ўринда агар эл орасида салгина танилган бўлсам, бунинг учун аввало овоз ёзиш уйларининг ҳиссаси катталигини таъкидлаб ўтмоқчиман. Телерадиокомпания, республика нашрларидан ҳам норози эмасман. Негаки, мухлисларим сафининг ортишида уларнинг ҳам ўрни беқиёс.

Кези келганда бир мулоҳазамни айтиб ўтмасам бўлмас. Илгари ёш санъаткорлар ўртасида кўплаб кўрик-танловлар бўларди. Охунжон Мадалиев, Муҳриддин Холиқов, Ғиёс Бойтоев, каби истеъдодли санъаткорлар шу тариқа кашф этилганди. Менимча, ана шундай тадбирлар ташкил этишни яна йўлга қўйиш керак.

Ҳозир аҳвол сал ўзгачароқ. Истеъдодлар бисёр, қўшиқчилар кўп, рақобат кучли. Битта қўшиқ яратган одам ҳам телевизорга чиқиш ҳаракатида бўлмоқда. Ҳали у қўшиқ тингловчига манзур бўлдими-йўқми, бундан қатъи назар, газеталарда суратлари билан чиқишяпти. Тақвимлар, ҳар хил плакатлар, хуласки, бутун эътиборини рекламага қаратишмоқда. Ким билади, дейсиз, бу ҳам тўғридир, балки...

–Ижодий ҳамкорларингиз кимлар, қайси шоирларнинг шеърларидан фойдаланасиз?

– Адашмасам, 1987 йили бўлса керак, санаторийда даволанаётган пайтимда ажойиб бир инсон билан танишдим. У билан кўп бора суҳбатлашдик, яқин бўлиб қолдик. Лекин камтарлиги, камсуқумлиги сабаб ўзининг шоир эканлигини айтмади. Табиийки, мен ҳам унга хонанда эканимни билдирмадим. Уйга қайтгач «Ёшлик» журналини ўқиётиб унинг суратига кўзим тушиб қолди. Билдимки, танишим шоир Муҳаммад Юсуф экан. Биз у билан қайтадан «танишдик». Сўнгра «Оқ тулпор», «Армон», «Уруш бўлмасин», «Юр, муҳаббат», «Янги-янги тонг бўлиб отсаммикин» деган қўшиқларим яратилди.

Яқинда сирдарёлик шоир Тўра Сулаймондан битта шеър олдим. У менга жуда ёқди. Қўшиқ қилдим. «Бу кеч ой ботмасайди» деб бошланади. У назаримда ёмон чиқмади. Албатта, ҳақиқий баҳони мухлислар беради.

– Қўшиқларингизда халқона оҳанглар бўртиб туради. Бунга сабаб нима деб ўйлайсиз?

– Бу туғилиб ўсган жойим билан боғлиқ бўлса керак. Чунки қишлоғимиз қадимий жойлардан ҳисобланади. Ўзига хос турмуш тарзи, урф-одат ва анъаналарига эга. Шунингдек, халқ оғзаки ижоди намуналари ҳам яхши сақланиб қолган. Ёшлигимдан халқ куйлари, қўшиқларини эшитиб катта бўлганман.

– Санъаткор сифатида бахтлимисиз?

– Нокамтарлик бўлса ҳам айтай: бахтим – юракдан куйлаш дардининг борлиги.

Суҳбатдош: Холиёр АБДИЕВ

МАШҲУР КИШИЛАР ҲАЁТИДАН

Шоҳ Филипп бир куни, жиноий жавобгарликка тортилаётган ҳалол кишининг сўзга чиқиб, ўзини оқлаш учун гапираётган вақтида, иттифоқо, ухлаб қолибди. Кейин кўзини очса, унга жазо ҳукми ўқилаётган экан, у эса: «Мен ҳали арз қиламан!» деб бақираётган экан. Шоҳ ажабланиб «Э, маҳкум, кимга арз қиласан?!» деб хитоб қилибди. У «Сизга-да, кимга бўларди, фақат ухламай ўтирганингизда», дебди...

Шунда шоҳ дарҳол унинг аҳволини тушуниб, сергак тортибди-ю, айблов жараёнини қайта сўроқлаб, кейин уни оқлаб юборибди...

* * *

Император Диоклетиан фол очтирса, «Келажакда, у тўнғиз ўлдирганидан сўнг, подшоҳ бўлади» деб айтишган экан. Ўша вақтдан буён у доимо ов қилиб, қанча-қанча тўнғизларни ўлдириб юборса ҳам, ҳадеб тахтга бошқалар чиқаверибди. У хуноб бўлиб:

– Ҳа... Буларни доим мен ўлдираяпману, бироқ, ҳар сафар «тўнғиз»лар подшоҳ бўлаяпти, - деб қўйибди хўрсиниб.

* * *

Бир қария одам Юлий Цезар ҳақида доим ҳаддан ортиқ танқид қилиб гапирса ҳам, у кечирар экан. Шу тўғрида, дўстлари у одамга хиёл эҳтиётроқ бўлиб гапиришни маслаҳат берибдилар. У бўлса уларга шундоқ дебди:

– Ғам чекманг, бунга қарши менда иккита қалқон бор: бири қарилигим бўлса, яна бири - етимлигимдир... Ва шу икки нарса бошқалар учун бахтсизлик бўлса, аксинча мен учун устунликдир...

* * *

Империя даврида, Людовик XVIII нинг яқин мансабдорларидан бири кутилмаганда Напалеон полициясидан жуда қимматли бўлган «айғоқчи-жосуслик» таклифини олди. Напалеоннинг махфий хизмат идораси «Кун ора, Людовик нима қилаётганини етказиб бериб турсангиз, эллик минг франк пул оласиз », дейишди. У киши бу таклифни қирол Людовикка айтганди, у эса:

– Азизим, дарҳол рози бўл! Шунча пул сенга керак эмасми? Тезда ишга кириш, ҳеч кимдан қўрқма, нима қилаётганим ҳақида ўзим ахборот ёзиб бериб тураман.

Ойбек МАҲМУДОВ таржималари

КУЧЛИЛАР УЧРАШГАНДА

Футбол

«Интер» – «Милан» – 1:1, «Ювентус» – «Реал» – 3:1, «Пахтакор» – «Нефтчи» – 1:0...

Мухлислар қаторасига икки кун мириқиб футбол томоша қилишди. Кучлилар учрашганда деярли ҳар доим шундай бўлади. Натижа қандай тугашидан қатъи назар мураббийлар томонидан «А»дан «Я»гача олдиндан ёзилган спектакл майдонида кўплаб тузатишлар билан намойиш этилади. Юқорида тилга олганимиз жамоалар ўртасида қайд этилган ҳисоблар ҳам бунга яққол мисол. Лекин биз Европа чемпионлар лигаси баҳслари ҳамда ўз миллий чемпионатимизнинг марказий ўйинини бежизга ёнма-ён келтирмадик. Икки учрашув натижасига кўра финалда энди «Милан» ва «Интер» клублари рўбарў келадилар. Бунақаси аввал ҳеч бўлмаган эди. Хуллас, италиялик «тиффози»ларнинг бити тўкиладиган бўлди, ўйин қандай натижа билан тугамасин, Кубок ва шон-шуҳрат Апенин ярим оролига йўл оладиган бўлди.

Ажаб эмас, замонлар келиб Осиё чемпионлар лигаси финал баҳсида Ўзбекистоннинг икки кучли жамоаси – «Пахтакор» ва «Нефтчи» учрашиб қолсалар... Ўтган куни Тошкентда ушбу командалар мухлислар орзусини рўёбга чиқариш учун илк қадам ташладилар. Ишқибозлар гарчи «тўплар ёмғири»ни кўрмаган бўлсалар-да, шиддатли қарама-қаршиликнинг гувоҳига айланганлари рост гап. Биринчи таймда фарғоналикларнинг қўли баланд келганлигини эътироф этиш лозим. Иккинчи бўлимда майдон эгалари нисбатан жозибали ўйин кўрсатиб, Сервер Жапаровнинг индивидуал маҳорати эвазига уч очколик ҳам бўлиб олдилар. Ғалаба «Пахтакор»нинг мавкеини анча мустаҳкамлади, бунинг акси ўлароқ «Нефтчи»нинг карвонбошликка бўлган даъвосига бироз путур етди.

Қолган учрашувларда қуйидаги натижалар қайд этилди: «Цементчи» – «Трактор» – 1:1, «Қизилқум» – «Насаф» – 3:1, «Гулистон» – «Бухоро» – 2:3, «Машъал» – «Андижон» – 3:0, «Металлург» – «Қўқон-1912» – 3:1, «Дўстлик» – «Самарқанд-Д» – 4:2, «Сурхон» — «Навбаҳор» — 1-0.

8-ТУРДАН КЕЙИНГИ ВАЗИЯТ

	Ў	Ю	Д	М	Т-Н	О
1. «Нефтчи»	8	7	0	1	23-3	21
2. «Пахтакор»	7	6	1	0	17-4	19
3. «Қизилқум»	8	5	1	2	14-7	16
4. «Сурхон»	8	5	0	3	11-11	15
5. «Дўстлик»	8	4	2	2	11-13	14
6. «Насаф»	8	4	1	3	13-8	13
7. «Машъал»	8	3	1	4	12-7	10
8. «Навбаҳор»	8	2	4	2	9-7	10
9. «Андижон»	8	3	1	4	9-9	10
10. «Металлург»	8	3	1	4	11-16	10
11. «Самарқанд-Д»	7	3	0	4	9-8	9
12. «Цементчи»	8	2	2	4	7-11	8
13. «Трактор»	8	2	2	4	9-20	8
14. «Бухоро»	8	2	1	5	10-14	7
15. «Қўқон-1912»	8	2	0	6	6-18	6
16. «Гулистон»	8	1	1	6	5-18	4

Диққат, янги фильм!

«ТАҚДИР ҲАЗИЛИ ЁХУД ХЎРОЗ ҚОЧДИ»

Ўзбекистон телерадиокомпанияси реклама - тижорат департаменти ва «Ўзбектелефильм» маҳсулоти

Тақдир тақозоси билан яқинда Андижон вилоятида сафарда бўлиб қайтдим. Табиий, водийликлар меҳмонни бир чўқим ошсиз жўнатишмайди.

Улуғ шоир номи билан аталувчи боғда ош қилинадиган бўлди. Шинаванда улфатларимиздан бири - Абдунаби ака бошқа жойга таклиф қилиб қолдилар:

— Тошкандан «Хўроз қочди» деган бир кино келган экан. Меҳмоннинг ҳурмати, аши кинони томоша қилиб келсак. Унгача Қўзивой акам ошши кепатасини келтириб турадилар.

Кино кўргани кетаяпмизу, ичимда бир хавотир ўрмалайди. «Ҳай, бориб кинони кўрармиз ҳам, чойхонага қайтиб келармиз ҳам... Кейин нима бўлади? Кино мундоғроқ бўлса, «Тошкандан келган меҳмон» аския ёмғири остида қолиб кетмасмикан?» Юрагимни чулғаган андиша шу эди.

Абдунаби ака тарзимдан ички ҳолатимни англади чоғи, кўнглимни кўтарди:

— Хавотир бўлманг, меҳмон, кино қизиқ бўлмаса, ярмидан ташлаб қайтиб келаверамиз.

«Тақдир ҳазили ёхуд Хўроз қочди» воқеабанд саргузашт комедия экан. Мириқиб кулишдик. Тоштемир ва Арслоннинг икки кун ичида (хўроз қувалаб юриб) бошидан кечирган воқеалар фильм сюжетининг асосини ташкил қилади.

Тоштемир-қайсидир туманимиздаги илғор тадбиркор.

Арслон-пойтахтимиздаги хусусий корхона соҳиби, «Фирмач»!

Аслини олганда, иккови ҳам ўзимизнинг замондошларимиз, борингки, замонамиз қаҳрамонлари. Лекин, уларнинг касбий фаолиятларидан ташқари ғалати «хусусият» лари бор. Бири ашаддий футбол ишқибози, иккинчиси хўроз «жинни»си.

Иккала қаҳрамонимиз ҳам топармон-тутарман. Аммо, ўша ғалати «хусусият»лари туфайли оилага ҳам, атрофидаги ёру дўстларига ҳам бефаркдек.

Тақдир тақозоси билан бу икки «фанат» оддий одамлар орасига тушиб қолади.

Шу баҳонада улар атрофларида бошқа одамлар борлигини, ҳаёт фақат футболу хўроз уриштиришдан иборат эмаслигини фаҳмлаб қолишади. Айтайлик, ўзларини одам сифатида қайта кашф этишади.

Агарки одам боласи мудом кутилмаган нарсаларни кутиб яшаркан, бу фильмда ҳам кутилмаган нимарсалар анчагина топилади. Топилган «нимарса»ларининг ҳаммаси ҳам топилма даражасида бўлмаса-да, томошабинга завқ беради. Бу эса ҳамиша долзарб масала бўлиб келган.

Гоҳида, ҳолатни қизиқроқ намойиш этиш учун кадрни тезлаштириш усули қўлланилади. Киночилар бу ҳолни қандоқ номлашларини билмадиму лекин менинг назаримда бу ғайритабиий шавқ уйғотиш усулидир. Соддароқ қилиб айтсак, бу «қитиқлаб кулдириш» дегани. Негиз бақувват бўлса, бунақа «найранг»га ҳожат қолмайди.

«Хўроз қочди»да айни ўша найрангдан қочилган. Таъбир жоиз бўлса, унда воқеаларнинг ўзи тезлаштирилган. Битта хўрозни қувалаб тутишга иккита давангирдай одамнинг қанча вақти кетиши мумкин? «Бир ош пишгунча», деган жавоб бу ўринда лоф санъатининг гўзал намуналаридан бири бўлган бўларди. Фильм ижодкорлари айнан шу масалага ҳам кутилмаган нуқтаи назардан ёндошишган. Асар мазмунига кўра, «икки давангир» битта «жўжахўрозни» роса икки кун қувалашади.

Аслида, хўроз бир баҳона (қишлоқ чойхонасида ўйналган гаров ҳам). Муаллиф шу баҳонада ўзига тўқ икки «янги ўзбек»ни оддий одамлар орасига олиб киради.

Оддий одамлар орасида кечган икки кун ичида қаҳрамонларимиз ердан нақадар узилиб қолганликларини сезишади. Ва шу асно яна одам сиёғига қайтадилар.

Ҳамма гап шунда!

Мен атай воқеаларни тўла баён этмаяпман. Ўзингиз кўринг демоқчиман. Юз бора эшитгандан, бир бора кўрган афзал.

«Улфати чор» кинотеатрдан хумордан чиқиб, чойхонага қайтдик. Ош ҳам роса кепатасига келган экан. Ош ўз йўлига-ю, фильм баҳонасида шунақа бир аския бўлди: ким хўроз, ким товуқ бўлган, ким тухум босган, ким жўжа очган, денг. Бунақа баравж аскияни энди эшитишим.

Аскиянинг бу даражада баравж бўлишида «Хўроз қочди»нинг ижобий (ижодий ҳам) таъсири яққол сезилиб турарди.. Улфатлар фильмдан катта илҳом олиб қайтгандилар-да!

Ҳа-я, фильм ижодкорларини таништиришни унутаёзибман. Улар Яҳё Тоға, Машраб Кимсанов, ака-ука Толиб ва Шерали Ҳожиевлар, Хосият Ҳусанова, Озода Нурсаидова, Саид Мухторов, Акмал Умарбеков, Нурлан Орзуқулов, Гулчеҳра Носирова ва ҳоказо. Ким қандай юмуш билан банд бўлганлигини эса фильмни кўрсангиз билиб олаверасиз.

Эркин УСМОНОВ, Ўзбекистон Ёзувчилар уюшмаси аъзоси

ISHONCH
МУАССИС: Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерацияси
Бош муҳаррир Мирғиёс ҚАЮМОВ
Таҳрир ҳайъати:
Эркин Воҳидов, Сайёра Рашидова, Жория Алимхўжаева, Маъмура Одилова, Маҳмуджон Расулов, Элёр Ёқубов, Зайниддин Рихсиев (бош муҳаррир биринчи ўринбосари), Виктор Зверев (бош муҳаррир ўринбосари «Ишонч-Доверие»), Мирзоҳид Содиқов, Шамсиддин Эсонбоев, Қудратилла Рафиқов, Мирфозил Олимов.
E-mail: ishonch@dostlink.net; ishonch1@dostlink.net
ТЕЛЕФОНЛАР:
Котибият 56-52-78; Хатлар бўлими 56-85-43; Реклама ва эълонлар бўлими (3712) 56-85-79.
Газета 1991 йил 21 мартдан чиқа бошлаган
Босишга топшириш вақти - 21.00
Топширилди - 21.45
Манзилимиз: 700165, Тошкент шаҳри, «Бухоро» кўчаси, 24-уй. Нашр кўрсаткичи: 133; 134
Газетага 1998 йил 11 июлда Ўзбекистон Давлат Матбуот қўмитаси томонидан 00005 рақамли гувоҳнома берилган. IBM компьютерида терилди ва саҳифаланди. Офсет усулида босилди. Бичими А-2. Ҳажми 2 босма табоқ. Сотувда эркин нархда.
«Шарқ» нашриёт—матбаа акциядорлик компанияси босмахонасида чоп этилди. Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41—уй.
Тиражи: 17449 Буюртма Г— 373. 1 2 3 4 5 6